

Toimittajilla esillä uutisten rajoitukset

KEHOITETTU YHTEISTOIMINNALLA
PUOLUSTAMAAN PAINOVAPAUKSIA

San Francisco, syyskuun 27 p:nä — Maan sanomalehdistön päätoimittajia kehoitettiin eilen taistelemaan yhteisrintamassa yhä tiukemmaksi "rakennettuja esteitä vastaan uutisten saannille" niin kotona kuin ulkomailla.

Associated Pressin Managing Editors Associationin kokouksessa arvosteltiin koko ankarasti myöskin pres. Trumanin äsken antamaa määräystä, jossa asetetaan tiukat rajoitukset virastojen uutisten suhteen.

Pääseikkoina

Kokoukseen osallistuneen 250 yhdistyksen kuuluvan toimittajan pääseikkoina olivat seuraavat:

1. Pres. Trumanin uusi määräys, joka asettaa tiukat sotilaalliset rajoitukset kaikille hallituksen siviilivirastojen uutisille, jotka mahdollisesti voisivat jollakin tavalla auttaa vihollista.

2. Associated Pressin kirjeenvaihtaja William N. Oatkins vankeudessa pitämisen kommunistisessa Tshekoslaviassa.

V. M. Newton Jr., Tampan, Fla., Tribune-lehden toimittaja ja APME:n uutisia hankkivan komitean puheenjohtaja sanoi kokouksen toimittajille iltapäivän istunnossa eilen:

"Ottamaan huomioon pres. Trumanin äsken antaman uuden asetuksen, jolla luokitellaan turvallisuus ja yleisesti tiukennetaan muureja uutisia vastaan, meillä on korkea aika yhtyä samaan rintamaan ja käydä yhteiseen taisteluun painovapausten korkeampien ihanteiden puolesta."

Toimittajat äänestyskäsillä päättivät valita komitean, joka valmistaa päätöksen, jossa tuomitaan hallituksen uudet kiristysasetukset ja Oatkinsin vankeus pitämisen ja Oatkinsin vankeus pitämisen, Associated Pressin johtava toimittaja Kent Cooper kuvasi molempien seikkojen "olevan yleismaailmallisesti hyvin tärkeitä kysymyksiä." Sanoi muuten olevansa "levottoman kaikista siitä, mihin ryhdyttään yleisessä virastossa tehtyjen erehdyksien peittämisiksi."

Hallituksen antaman asetuksen ja luokittelun nojalla voivat virkailijat luokitella pidettäväksi uutisiksi mitä vain haluvat ja sanottiin vielä, että meidän on potkittu takaisin omiin mailiimme yli taistelemamme painovapausten puolesta.

Rautaverhon takana

Washington Postin päätoimittaja J. Russell Wiggins kehotti toimittajia keräämään voimansa yhteen ja taistelemaan näitä rajoituksia vastaan. Esitti kokoukselle myöskin New York Timesin toimittaja Turner Catledge raportin uutisten hankinnasta rautaverhon takaisissa maissa.

Reportissaan Catledge sanoi sensuurin, uhkailun pidättämistä ja perheiden häiritsemisen ja poliittolaitteiden tehneen Associated Pressille ja toisille Amerikan kirjeenvaihtajille melkein mahdottomaksi saada paikallisia uutisia rautaverhon läpi. Hän ehdottaa uutisten hankintaa sivusta tehdyillä hyökkäyksillä, sillä muita keinoja ei enää ole.

Niinpä Catledge kirjoittaa: "Tämän uutisten sivuhyökkäyksen parhaan lähteen eivät ole suoraan rautaverhon takana. Niitä on nykyään Washingtonissa, Roomassa, Pariisissa, Hongkongissa, New Delhissä — siirtolaisten ja toisten joukossa." Samalla myöskin varoitti, että tällä tavalla hankitut uutiset täytyy kuitenkin tarkastaa hyvin.

Reportissaan hän myöskin sanoi, että "meidän yksinkertaisesti täytyy ottaa vastaan rautaverhon takaiset uutiset sellaisina kuin ne ovat. Mutta meidän ei kuitenkaan tarvitse esittää niitä muuna kuin hyvin tarkan sen suurin läpikäynnä ja usein tarkoituksellisesti höystetyillä kuvauksilla."

Tanskaan tuodaan venäläistä hiiltä
Kööpenhamina syysk. 27 p. — Tanskalaiset hyllyttävät keskustelemaan venäläisten kanssa 30,000 tonnin hiilimäärän tuonnista. Milloinkaan ennen maailman pitkänä ikinä Tanska ei ole vielä ollut hiilikaupoissa venäläisten kanssa.

AUTO RACING
Fall Championship
35 Laps
Friday Nite
Mohawk Speedway
Fitchburg, Mass.

Vaatii oikeutta vapautua sitomuksesta tshekkeihin

Geneve, syysk. 27 p. — Yhdysvaltain edustaja Tulli ja Kauppasopimusmaiden kokouksessa on pyytänyt ja painostanut, että sopimukseen kuuluvat maat vapauttaisivat Yhdysvaltoja niinkin toiset maat sopimuksesta, jolla Tshekoslaviaa tasapuolisesti kaupankäynnissä.

Yhdysvaltain apulaisvaltioishteeri William Thorp pyysi toisten hallitusten ottamaan huomioon sen tilanteen "mahdollisuuden" mikä on muodostunut Yhdysvaltain ja Tshekoslavian välillä, joka on kehittynyt "niin akuutiksi" että normaali sen kansakäynnin jatkaminen ei ole enää mahdollista. Mr. Thorp nimenoimasi, ettei hän pyydä sopimusmaiden keskustelemaan niistä monista poliittisista seikoista, joitten takia tällainen kireä suhde on muodostunut.

Uutispaloja Ulkomailta

HONGKONG — Peipingin uutisissa kautta rantain myönnetään kulkutien leviämisen kommunistien pakko-työleirien työläisten keskuudessa. Noin 460 oikealevää lääkäreä on lähetetty leireille ehkäisemään "surmankeuhkin liioittelua".

LONTOO — Brittiläiset veikkaajat "petäilevät" nykyään kaksi puntia yhtä vastaan Churchillin valituvien puolesta sensijaan, että viikko sitten lyötiin pöytänsä viisi yhtä vastaan.

CANBERRA — Australian rahaministeri Fadden esitti parlamentille "uuhubudjetin" \$2,242,250,000 — 25 pros. suuremman viimevuotista. Hän sanoo inflaation estyvän täten, sillä kansakunnan tulot villamarkkinoitten takia lisääntyivät viime vuonna 1,800 milj. dollariin.

PRAHA — Hallituksen viikkokokous Hospodar taistelee englannin kielen opetusta vastaan sanoen, että tulevaisuudessa ainoastaan "poliittisesti täysi-ikäisten" sallitaan opiskella englantiä ja muuta "kapitalistimaitten" kieliä. Sensijaan painostetaan venäjänkielen oppimisen tärkeyttä niinkin muittenkin "demokraattimaitten" kielten oppimista.

LONTOO — Tass tiedottaa 24-vuotiaan neitoksen toimivan pommittajakoneen lentäjänä, tehden ensimmäisen pommituslentoonsa YK:n rinta-malle tässä kussaa. Naikkosen nimi on Teh Son Hi. Tass sanoo toisia naisia palvelevan kommunistien riveissä konekiväärien ja mörssärien käyttäjinä.

PEIPING — Kommunistihallitus järjestää suuren sotilasparaatin tänne lokakuun 1 päiväksi, jolloin vietetään kommunistien voiton toista vuosipäivää. Tähän juhlaan on kutsuttu Aasian maitten edustajat näkemään ja kuulemaan kommunistien mahtia.

Lentokonetehtäslakon kohteena

Woodbridge, N. J., syysk. 27 p. — Noin 10,000 työläisen lakkoutuminen keskeytti eilen tuotannon Wright Aeronaalitehtaan Woodbridgen ja Garfieldin lentokonetehtäissä. Venäläiset mainitsivat uutisissaan näkevänsä Schumanin suunnitelman (Euroopan hiili- ja rautateollisuuden yhdistämiseksi) hankkeen, joka ajaa Saksan jälleensetustusta, luojittaa Saksan militaristien asemaa koskapa Länsi-Saksasta tulisi länsimaitten liittolainen, joka samalla merkittäisi ranskalais-venäläisen ystävyssopimuksen loppuunsa.

— Rakkaus vie viisaalta puol mieltä ja hullulta ihan kaikki. — Viitasaari.

Iraani uhkaa tuhota öljylaitokset jos ulkomaan sotilaita tulee maahan

Tilanteen kiristyttyä Attlee tiedustaa Trumanin mielipidettä. Brittiläiset valmiina lähtemään pikaisesti

(SAHKÖSANOMIA)

Teheran, syysk. 27 p. — Iraanin hallitus tarttuu viimeiseen oljenkorreen Britannian uhmaamisessa. Öljylaitokset kaikkialla maassa uhataan tuhota, jos ulkomaan sotilaita yrittää tulla Iraanin alueelle, lausuu Kansallisen Puolustuslautakunnan jäsen. Iraanin armeija on määrätty varjottehtäviin Abadanin öljylaitosten lähettyville. Yllämainitun päätöksensä Iraani teki kuultuaan huhun brittiläisten sotilaitten saapumisesta puolustamaan Britannian oikeuksia.

Abadanissa olevien brittiläisten johtajat ovat määränneet maamies-tenä olemaan lähtövalmiina lähtökäskyn saapessa. Eilen matkusti kotiin 25 englantilaista lentäen. Toisilla 333 brittiläisellä on aikaa poistumiseen ensi viikon torstaihin saakka.

Attlee tiedustelee

Lontoo, syysk. 27 p. — Pääministeri Attlee, tilanteen käännyessä odottaa pahemmassi, käännytä eilen pres. Trumanin puoleen tiedustaan hänen sekä Washingtonin mielipidettä asia-

sa. Mr. Attlee on selittänyt Trumanille Britannian kannan ja haluaa kuulla, mitä Washingtonissa ajatellaan siitä sekä yleensä tilanteesta Iraanissa nyt, kun Teheranin hallitus uhkaa hävittää brittiläisen biljoonan dollarin omaisuuden.

Washingtonissa tiedetään vastustavan asevoimin turvautumista syytä, että siitä on seurauksena iraani-laisten lopullinen suuttuminen ja toisekseen brittiläisten sotilaitten nouseminen maahan Iraanin eteläosassa, venäläiset sotilait saattaisivat tulla rajan yli pohjoisessa. Washingtonissa on vastenmielisesti hyväksytty sekin, että Britannia voisi tilapäisesti asettaa sotilaitaan valvomaan kansalais-tena oikeuksia siinä tapauksessa, että paikallinen järjestysvalta ja oletettavasti lakkaisivat toimimasta.

Britannian hallitus tekee ratkaisun päätöksen tänään pidettävässä kokouksessa siitä, käytetäänkö sota-voimaa taikka ei. Mm. Churchill vastustaa poislohtoa ja kaiken sellaisekseen heittoa Iraanissa.

Lääkäreä ei saatu — sairastunut kuoli

Roanoke, Va., syysk. 27 p. — Eräs 39 vuoden ikäinen mies kuoli sydänkohtaukseen eilen aamuna kello 4-5 välillä ja eräs naapuri kertoi saaneen miehille soittaneensa viidelle lääkärille apua saadakseen, mutta ne ja kieltäytyi tulemasta varhaisen ajan takia ja viides ei ollut juuri silloin kaupungissa.

Mrs. T. B. Lindamood kertoi reportterille sanoneensa "miehen kuolevan", mutta kaksi lääkäreä vastasi suoraan, että eivät lähde liikkeelle kello 4 aamulla, yksi antoi toisen lääkärin numeron ja neljäs sanoi: "Vie hänet sairaalaan." Viides ei ollut kaupungissa. Nainen ei nimittänyt lääkäreitä. Hän yritti saada lääkäreä naapurilleen, Frank H. Elliottille, joka oli saanut sydänkohtauksen. Mrs. Lindamood sanoi viimein soittaneensa poliisille, josta lähetettiin miehet hengenvestusturvaheikkeen, mutta Elliott oli jo kuollut, kun he saapuivat.

Japani erillään kommu-Kiinasta

Tokio, syysk. 27 p. — Japani ei alkekirjoita rauhansopimusta kommunisti-Kiinan kanssa niin kauan kuin Joshide on pääministerinä, sanoo hallituksen tiedottaja. Mutta sensijaan Japani tekee rauhansopimuksen kansallisen Kiinan kanssa ennen pitkää. Pääministeri pysyttelee erillään Peipingistä ja varjelee maataan kaikella voimallaan joutumasta veljeyden kommunistien, Moskovan renkien kanssa. Hänellä on riittävästi kokemuksia kommunistien toiminnasta, siitä vieroksuminen.

Osakan liikemiehet ovat pitäneet suurta ääntä Kiinan tunnustamisesta voidakseen tehdä vapaasti kauppaa Peipingin kanssa. Liikemiehet yleensä, kuuluvina liberaaleihin, ovat Joshidea kannattajia, mutta suhteessa kiinalaisiin kommunisteihin mielipiteet eroavat ja puhutankin, että pääministeri aikoo jättää asian kansan ratkaistavaksi, äänestettäväksi referendumista. Joshide on Amerikan ystävä ja uskoo raudanlujasti Amerikan ja Japanin yhteistyöintään niin taloudellisisu kuin poliittisissa kysymyksissä.

Ranska ei kuuntele Neuvoston valitusta

Pariisi, syysk. 27 p. — Ulkoministeri antoi julkisuuteen tiedon eilen illalla, että se oli vastannut Neuvostoliiton noottiin syysk. 11 päivältä ja kieltäytynyt kuuntelemasta venäläisten valitusta ja varoitusta, että Schumanin suunnitelma olisi "uhkana" maailmanrauhalle.

Vastauksen sanamuoto annetaan julkisuuteen nootin ehdittyä Moskovaan. Venäläiset mainitsivat uutisissaan näkevänsä Schumanin suunnitelman (Euroopan hiili- ja rautateollisuuden yhdistämiseksi) hankkeen, joka ajaa Saksan jälleensetustusta, luojittaa Saksan militaristien asemaa koskapa Länsi-Saksasta tulisi länsimaitten liittolainen, joka samalla merkittäisi ranskalais-venäläisen ystävyssopimuksen loppuunsa.

Rankin estänyt kolmevuotiaan maahan pääsyn

Washington, syysk. 27 p. — Vakuuttamaan tämän maan "alkavan olla tulvallaan ei-amerikkalaisista olioista", Mississippin edustaja Rankin eilen esitti edustajahuoneen hyväksymistä lakia, mikä olisi oikeuttanut kolmevuotiaan puolijapanilaisen lapsen pääsyn maahan. Lakialoitte, jonka ei laatinut Californian liittoseenaattori Knowland, on hyväksytty senaatin.

Lapsen, nimeltään Pascal Nemoto Yutaka, ovat ottaneet kasvatikseen ilmaimovien kapteeni ja Mrs. James R. Evans, Imperial Beachissa, Calif. Evans on tällä kertaa vielä Japanissa, mutta on saanut määräyksen siirtyä kotimaahansa lokakuussa.

Ohion edustaja Feighan yritti saada lakialoitte hyväksytyksi asetuksen nojalla, joka vaatii yksimielistä hyväksymistä ja heti kun se esitettiin, kiivahti Rankin jalolleen ja vastusti, sanoen sellaista lakiesityksen "tuhooavan meidän siirtolaislakimme". Kun Feighan huomautti, että nyt kysymyksessä oleva ulkomaalainen on vain pieni poikanen, kiivahti Rankin: "Niillä kaikilla on aina jonkinlainen tekosy tällaisten ihmisten tähän maahan tuomiseen."

P-Irlannin ministeri läimäsee Fogartya

Belfast, syysk. 27 p. — Pääministeri Sir Basil Brooke suomei sananruuskalla Yhdysvaltain kongressissa esitettyä päätöslausetta ja sen tekijää John Fogartya (D. R. I.) yrityksestä yhdistää Irlanti.

Kongressimies Fogarty painostaa Pohjois-Irlannin ja Eiren yhdistämistä ja asian ratkaisua molemmissa toimittamalla kansanäänestyksellä. Pääministeri Brooke sanoi sellaisen äänes-tyksen epäoikeutetuksi, koska Eire olisi ylivoimainen ja tulos sama kuin jos "Yhdysvallat ja Canada äänestäsivät maitten yhdistämisestä äänes-tyksen perusteella. Yhdysvaltain va- kiluvun ollessa kymmenkertaisen."

Hän huomauttaa kaikkien P-Irlan- nissa toimitettujen äänestysten osoit- tavan, että sen kansa haluaa kuulua United Kingdomiin eikä Etelä-Irlan- nin yhteyteen.

Venäjä kieltäytyy palauttamasta lapsia

Belgrad, syysk. 27 p. — Hallitus syyttää Neuvostoliittoa Y. K. Genocide Konventionin päätöksen rikko- muksista pidättäessään 63 Jugoslavi- asta v. 1945 Venäjälle koulun lähe- tettyä lasta vastoin vanhempien tah- totta.

Moskovaan esitetyssä nootissa vaaditaan lapset palautettavaksi vanhem- mileen. Nootissa huomautetaan, että lapsia ei ole toistuneista pynnöistä huolimatta palautettu takaisin ja näin tehdessään neuvostohallitus "tallaa jalkainsa alle" vanhemmille kuuluvan perusoikeuden.

Vielä huomautetaan, että Neuvosto- liiton käyttäytyminen antaa aihetta uskuon, että jugoslavlialaiset lapset o- vat joutuneet "joukkomurhan uhrik- si".

Pyörremyrskyt surmanneet 8 ja 13 loukkaantunut

Boston, syysk. 27 p. — Associated Pressin tiedotuksen mukaan on kol- mekin pyörremyrskyä iskenyt Wis- consinia ja Michigania, saaden myr- skyjen johdosta kahdeksan henkilöä surmansa ja ainakin 13 tiedetään loukkaantuneen. Farmirakennuksille tulleista vaurioista ei vielä eilen illal- la ollut arviota, mutta useat pienet kauppalat juuri ja juuri välttivät pyörremyrskyjen iskut.

Yksi myrskyn "rateista" pyyhkäisi läpi Waupaca kauntin ailemman osan, aiheuttaen kuoleman kuudelle henki- lölle. Tuulen voima oli siepannut yh- den surmansa saaneen perheen neljän jäsenen ruumiit ja heittänyt ne nel- jänneksimailin päähän asunnostaan.

Vain 45 minuuttia myöhemmin toi- nen pyörremyrsky riipaisi noin 100 mailin päässä sijaitsevan Columbia kauntin läpi, saaden myrskyn kynsi- sä kaksi naista surmansa ja kaksi lasta loukkaantui, kun myrsky kuljetti heidän asuntonsa 250 jardiin päähän.

Michiganin järven toisella puolen joutui myrskyn kohteeksi Bitleyn kylä, Michiganissa, saaden yksi nai- nen surmansa ja kolme miestä lou- kaantui, kun tuuli voimallaan kaatoi kapakan betonisen seinän.

Arabiet vieroksuivat YK:n sovittelua

Pariisi — YK:n Palestiinan sovit- telukomission kokouksessa Ahmed Chukairi, Arabian maitten edustaja ja Arabianliiton apulaissihteeri lausui, että useimmat YK:n ehdotuksista o- vat "tarpeettomia", tai sellaisia "joita ei haluta" taikka "vanhoja juttuja", sekä lisäksi, ettei komissio ole pätevä asiaa käsittelemään. Hän ei pidä tar- peellisenä hyökkäämättömyysoppi- musta koska sellainen sisältyy Yhtye- neitten Kansakuntain peruskirjaan. Mutta senkin takia, että komissiolle esitetyt sopimusluonnos on juutalais- ten tekemä, niiden israelilaisten joi- hin arabiet eivät luota. Jos sen laati- sivat puolueettomat maat, se ehkä olisi hyväksyttävissä, hän sanoo.

Mr. Chukairi pitää ainoana keskus- teltavaksi kelpaavaan ehdotukseen so- takorvausten poispyyhkimiseksi mo- lemmin puolin, että pidätyt pankki- talletukset vapautettaisiin puolella niinkuin toisella ja laadittaisiin yhtei- sen laki huumausaineiden ja väkijou- men kontrollioimiseksi. Ja koskapa Israel ei suostu hyttämättä YK:n suositamaa häädettyjen arabialaisten omaisuutta, niin siinäkin suhteessa korvauksista on turha puhua.

Itä-Saksan lehdet puskevat Adenaueria herjauksen sarvilla

Berlini, syysk. 26 p. — Venäjän kontrollihallitus julkaisi kaikkissa Itä- Berlinin lehdistä kansleri Adenauerin tiistaiyöllä radiopuheen sen takia, että kansleri ei suostunut va- kavasti ajattelemaan kommunistien "yhteistoimintasuostusta."

Itä-Saksan lehdet ovat systemaati- sesti boikottaneet Adenaueria, mutta nyt löivät omat ennätyksensä pitkästä kirjoituksessaan. Kansleri Adenaueria nimittävät niillä haukkumanimil- lä, jotka venäläisillä on varattuna käytettäväksi missä milloinkin. Hä- net leimataan Saksan kansan kavalla- jaksi, joka pelkää Saksan yhtenäisty- mistä koska se voisi ehkäistä hänen täyttämistä Yhdysvaltain määrärahyks- Saksan muodostamisen toiseksi Kore- aksiksi.

Past. M. Niemöller, jota Otto Gro- tewohl heikkuksi eduskunnassa pide- tystä aseuksien vastustamispuhees- ta, myöskin asettuu hieman kaarta- valle kannalle herra Grotewohlin ve- toomukseen yhteistoiminnasta.

Kuululu länteen

Sanoo Niemöller m.m. näin: Saksan kansa kuuluu läntiseen maailmaan mutta sillä on aina rajansa itä- puolella, olipa se sitten Reinillä, Oderilla, Elbellä taikka Vistulajoella. Saksalaisten ongelmana on rajasetu- jen rauhallisen pitäminen ja varo- minen asettumasta idän taikka Län- nen puolelle, koska siitä olisi seurauk- sena saksalaisten joutuminen sellai- seen maailmaan, johon he eivät lukeu- du.

Oikeusministeri mellakkaseudulle

Rio de Janeiro, syysk. 25 p. — Oikeusministeri Negrao de Lima mat- kusti lentokoneella Sao Luisin val- tioon, jossa yleislakko on halvautta- nut liikenteen ja työmaat, asettaak- seen riidan. Lakkoilaiset ovat tyyty- mättömiä nykyisen kuvernöörinsä hal- litukseen vaatien liittolaistilukseen ni- mittämään uuden kuvernöörin.

RIDGWAYN EHDOT KOMMUNISTEILLA

UUSIA, NOPEAMPIA VENÄLÄISIÄ JET-
KONEITA KOREASSA ILMAHYÖK-
KÄYSTEN YHÄ YLTYESÄ

(SAHKÖSANOMIA)

Tokio, syyskuun 27 p:nä — Kenraali Ridgway ehdottaa välirauhaneuvottelujen jatkamista paikassa, joka sijaitsee kuuden mailin etäisyydellä Kaesongista itään painopuolettomalla alueel- la taistelulinjojen välissä.

Ylipäällikön uusi ehdotus on toimitettu kommunisteille. Oje- taessaan kirjeen lausui eversti Kinney kommunistien vastaavalle välitysvirkailijalle, kiinalaiselle eversti Chang Chun-Sanille: "Valitan, etten voinut saapua tapaamaan Teitä Kaesongissa tänään. Mutta luulen tämän tiedotuksen meidän päälliköitämme Teidän päälliköilleme postavan kaikki vaikeudet vastaisuudessa."

Mitä ilmavoimat ja laivasto ovat tuhonneet Koreassa

Washington, syysk. 27 p. — Laivas- to ja ilmavoimat väittävät tuhooneen- sa tai vaurioittaneensa Koreassa sit- ten vihollisuusken alkanen 1946 rautatien veturia. Tämä on enemmän kuin Venäjän vuoden 1949 koko vetu- rin tuotanto, joka onkin viimeinen vuosi, minkä kauppavirasto on voi- nut vertailussaan käyttää. Lisäksi väittävät niin laivasto kuin ilmavoim- matkin hävittäneensä tai vaurioitta- neensa 23,068 rautatien vaunua ja 41,329 moottoriajokaluja Koreassa.

Mutta koska Korea enempää kuin Kiinakaan ei tietojen mukaan valmis- ta sellaisia välineitä, voidaan hyvin olettaa, että niiden menetyksen täyttä- misestä ei tässä tapauksessa huolehdi kukaan muu kuin Venäjä. Suurin osa tällaisista välineistä Kauko-Itään on tullut Yhdysvalloista ja Japanista en- nen toista maailmansotaa.

Kauppavirasto on arvioinut Venä- jän tuottaneen 397,300 moottoriajo- kalua ja 117,200 rahtivaunua 1950 ja 1951 veturia 1949.

Sanomalehtipaperin vienti ulkomaille

Washington, syysk. 27 p. — Tästä maasta ja Canadasta on luvattu kaikkiaan 15,000 metristä tonnia sa- nomalehtipaperia vietäväksi 10 maan, joissa 14 kansakunnan erikoisko- mitea on huomannut olevan siitä ki- peän puutteen. Lähes kolmas osa ko- naistonnistosta — 5000 tonnia — menee Länsi-Saksaan. Ranska ja Ju- goslavia saavat 2000 tonnia kumpikin ja pienempiä erii on myönnetty In- donesialle, Brasiliille, Uruguaylle, Espanjalle, Chilelle, Dominican Tasaval- lalle ja Nigaragualle. Metrin tonni on 2204.6 painua.

Myönnötyksen sanomalehtipaperil- le on tehnyt erikoiskomitea, jossa on edustajat 14 maan hallitukselta, Yh- dysvaltal mukaan luettuna ja on tämä komitea osa siitä 28 kansakunnan kan- sainvälisen raaka-aineiden konferens- sista.

TELETYPEN SÄHKESATO

Lontoo — Pres. Trumanin henkilökohtainen tiedotus pä- ministeri Attleelle oli tänään tarkkailtavana hallituksen 3-tunti- sessä kokouksessa. Ymmärretään, vaikkakaan ei vahvistettu tie- roon nojautuneina, Trumanin toistaneen aikaisemman aseisin laittumista vastustavan mielipiteensä. Hallituksella on vakav- netki käsiteltävänä mitä on ollut suuren sodan jälkeen. Kunin- gas on sairaana, uudet vaalit tulossa ja Iraanin kysymys poltto- pisteessä.

Honolulu — U.S. armeija tähdentää 13,000 amerikkalai- sen sotilain valkoisten ristiin poistoa Hawaiiin kansalliset hau- ausmaalta, jossa ne alituisesti ovat kaupunkilaisten silmissä. Rin- amiesyhdistykset sitä vastustavat, samoin Honolulun lehdet.

Lontoo — Windsorin herttu, ent. kuningas Edward, joka rakkaudesta naiseen luopui kruunustaan 1936, kävi tänään Buck- inghamin palatsissa. Koska ainoastaan kuninkaan puoliso on oikeus näistä katsomaa sairasta sai Edward tyytyä kuningasvel- censä si:heerin puhutteluun. Kuningas voi paremmin.

Toronto — Leskikuningatar Maryn valmistama matto on kulta Canadian kiertäessään tuonut \$104,350 Britannian dollari- tassa canadalaisen lahjana. Matto on nähtävänä Kansalli- salleriassa kunniapaikalla brittiläisen kruunun lahjana Canadalle.

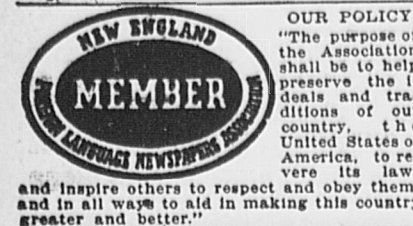
Teheran — Itkien ja tutisevana seisten brittiläisten verta- huutavan kansanjoukon edessä lupasi pääministeri Mossadegh hallituksensa puolesta "kaikella voimalla" taisteltavan Britannia- vastaan ja kansallisten oikeuksien puolesta. Kesken puheen huusi kansan'oukko: "Tappakaamme! Vuodatetaan verta — kuolema brittiläisille!" Jonkun heittäessä kulkia pääministerille tämä pyör- yi ja kannaettiin suojiinsa pareilla.

Bonn — Kansleri Adenauer nimitti otakutsuksi kommuni- sten bluffiksi yleissaksalaisen äänestyksen toimitusta, mutta suos- tuu salattuun lippuäänestykseen ehdolla, että se suoritetaan kan- sainvälisen valvonnan alaisuudessa.

RAIVAAJA

PIONEER
TOIMITUS:
T. J. Maki, Toivo N. Nosto - Eero Boman
Jouko Honkonen
Toim. puh. 2-0651 - Keskustelu puh. 3-8522
HENRY PURANEN, Manager
Tilaukset: Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$9.00 - Kolme kk. \$3.00
Puoli vuotta \$5.00
Suomeen: 1 vk. \$15.00, 6 kk. \$7.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 2, 1879. Published daily, except Sunday, by the RAIVAAJA Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Päivänkatsaus

Republikaanit kosi- vat Eisenhoweria

Taistelu saada kenraali Eisenhower republikaanipuolueen presidentin ehdokkaaksi on pakosta käynyt julkiseksi. Kun ohiaolainen liittosenaattori Robert A. Taft alkua saada kannatusta republikaanien ehdokkaaksi pyrkinessään Taftin vastustajat ovat tulleet siihen tulokseen, etteivät he voi pidemmälle odottaa. Heidän on kerättävä voimansa ehdokkaan taakse ja kenraali on heidän ehdokkaansa.

Taistelusuunnitelmia valmistetaan kiireellä ja kenraalin oma lausunto taistelusta on hänen seuraajensa käsissä. Siinä sanotaan:

Kenraali ottaa vastaan republikaanien nimityksen. Niitä tekijöitä, jotka esivät hänen ottamasta ehdokkuutta vastaan v. 1948 ei ole enää olemassa. Hän ottaa nimityksen velvollisuuden tunteesta ja sen on tullava "draftin", vaikka hän voi antaa oman persoonallisuutensa painon "draft"-liikkeelle — siivillimiehenä — ennen lopullista ratkaisua republikaanipuolueen nimityskonventionissa.

Konventionin edustajien enemmistön äänet riittävät "draftimään" ja saamaan kenraalin taisteluun presidentin virasta. Hän ei enää odota ja tahdo republikaanipuolueen tai molempien puolueiden yksimielistä vaatimusta saada hänet ehdokkaakseen. Hän nyt tietää enemmän mielipiteiden jakautumista kummassakin puolueessa kun mitä tiesi muutamia vuosia sitten.

Kenraali ei kuitenkaan odota ryhtyvän toimiin ehdokkuuden saamiseksi ennen kuin on suorittanut loppuun tehtävänsä Euroopassa ja kykenee ripustamaan naulaan sotatakinsa. Todellisuudessa esteenä kenraalin tiellä on tilanteen paheneminen Euroopassa. Mutta hän toivoo olevansa valmis tulemaan kotiin ja siviilielämään ensi vuoden alussa.

Vanhat vuoden 1948 vastukset kuuluvat menneisyyteen. Kenraali tuntee olevansa nyt vähemmän sotilas kuin silloin. Hän on saanut maistaa siviilielämästä Columbian yliopistossa ja on tutustunut taloudellisiin kysymyksiin. Hän ei tunne velvollisuutta presidentti Trumania kohtaan. Hän paremminkin tuntee auttaneensa hallitusta kantaajien tuesta vetämisessä Euroopassa.

Kaiken lisäksi kenraalin mielellä on nyt leivollinen, ettei häntä saateta asemaan missä hänen olisi taisteltava George C. Marshallia, entistä komentajaansa vastaan, kuten hän olisi ollut 1948. Se oli todellinen problema kenraali Eisenhowerille 1948. Marshall oli silloin valtiolihteerinä. Nyt hän on yksityiselämäänsä vetäytynyt vanha herro.

Vuonna 1948 Eisenhowerilla oli heikkoja toiveita yksityiselämäänsä vetäytymisestä. Nyt hän tietää, ettei sellainen voi tulla kysymykseenkään. Hän on huomannut, ettei hän kykene vetäytymään syrjään. Ja kun hän ei kykene, kenraali on valmis ottamaan minkä tehtävän hyvänsä mikä hänen tielleen tulee.

Lisäksi kenraali ei ole mielisään asiain kulun suhteen Yhdysvalloissa. Hän pelkää "socialistia" suuntauksia ja on huolestunut hallitusvallan keskittymisen ja liiallisen varain käytön suhteen. Hän hyväksyy ul-

kopolitiikan laajat ääriviivat, mutta huomaa sen yksityiskohdissa paljon arvosteltavaa. Nämä seikat ovat saaneet hänen halukkaaksi runnaamaan presidentiksi — jos kutsutaan.

Näin kenraalin seuraajat ja häntä republikaanien presidentin ehdokkaaksi puskiut selittävät hänen mielialojaan. He sanovat, että sitten kun aika tulee Eisenhower heittää asetakkinsa syrjään ja antaa avomielisen lausunnon, että hän on saatavissa presidentin ehdokkaaksi. Hän on sitä mieltä, ettei sotilaisten pitäisi osallistua politiikkaan ja hän toivoo olevansa siviilissä ennen politiikkaan sekaantumistaan.

Näin sitä tällä hetkellä valtiollista kannua Taftiin tyytyväisten republikaanien keskuudessa valetaan.

Polttoöljyn vienti aiheuttaa pulan

Hintavirasto on ryhtynyt pitämään silmällä petroleumi- ja polttoöljyn vientiä Atlantin rannikon alueelta ulkomaihin. Näiden tuotteiden vähentyminen ja uhkaava hintojen korotus on aiheuttanut kontrollitoimien tiukentamisen. Saatujen raporttien mukaan näyttää siltä, että jokin näiden tuotteiden välittäjät, joiden perimät hinnat on jätetty hintaviraston määräyksillä, ja jotka eivät enemminkin ole toimineet ulkomaihin viejinä, ovat viime kesäkuun puolivälissä lähtien ryhtyneet harjoittamaan petroleumi- ja polttoöljyn vientiä. Vientitilastojen mukaan tällaiset itsenäiset ja ennen vientiä harjoittamattomat liikkeet olivat lähettäneet ulkomaihin välittämättään 2,633,500 tynnyrin kokonaismäärästä no. 2 öljyä ja gasoliinia 2,373,500 tynnyriä eli 92 prosenttia.

Jos tällainen tilanteen annetaan jatkaa, on seurauksena petroliarvokkeiden varastojen huikea väheneminen ja lopuksi ankara pula pitkin itärannekomme. Samalla ovat mainitut välittäjät jo esittäneet anomuksen hintavirastolle näiden tarkkeiden kotimaisten hintojen korottamisesta. Hintojen korotukset tulisivat tietenkin kuluttajien maksettavaksi. Siitä välttään vain sillä, että näitä viejiä kielletään ulkomaihin vientitilaa ja se myöskin takaa riittävät varastot kotimaista petroliarvokkeille, tällä tavalla koetetaan estää petroliarvokkeiden vientiä ulkomaihin ja lieventää kotimaisten kuluttajien pulaa.

Austraaliaiset suojelevat kansanvaltaa

Austraalian äänestäjät viime lauantaina hylkäsivät yleisäänenestyksellä pääministeri Robert Gordon Menziesin hallituksen vaatimuksen saada valtuudet julistaa kommunistipuolue laittomaksi. Pääministeri pyysi valtuuksia saada muuttaa Austraalian perustuslakia siten, että se sallisi sellaisten kommunistien ja kommunistien koskevien lakien hyväksyminen kuin mitä hallitus katsoo maan ja brittiläisen Commonwealthin puolustamiselle ja turvallisuudelle tarpeelliseksi. Hallitus erikoisesti tahtoi valtuuksia vahvistaa Communist Party Dissolution lakin, jonka maan korkein tuomioistuin kului van vuoden alkupuolella julisti perustuslakivastaiseksi. Hallituksen vaatimuksen puolesta kansa antoi 1,719,225 ääntä ja vastaan 1,881,531.

Hallituksen häviö oli kaksinkertainen. Ensiksikin äänestäjien enemmistö hylkäsi vaatimuksen ja toiseksi Austraalian kuudesta valtiosta ainoastaan kahdessa enemmistö äänestäjistä äänesti hallituksen estyksen puolesta, kun taas perustuslain mukaan sen olisi ollut saatava enemmistö neljässä valtiossa.

Äänestysten tulosta voidaan pitää työväenpuolueen voittoa. Työväen puolueen johtaja, tri Herbert V. Evatt, puhuessaan hallituksen vaatimusta vastaan väitti hallituksen vaatimien valtuuksien olevan niin kaikki kättävät, että ne, jos myönnettään, muodostuvat vaaraksi kan-

sanvaltaisille vapauksille. Niitä voitaisiin käyttää ei ainoastaan kommunistipuolueen lakkauttamisessa, mutta minkä tahansa vähemmistöröyhmän, mistä hallitus ei pidä, koska kommunistipuolueen lakkauttamislaissa määritelmät kommunisteista ja kommunistista ovat epämääräiset ja hämähärät.

Tästä syystä Austraalian äänestäjien enemmistö yleisäänenestyksellä ei sanonut, että se on valmis suvaitsemaan kommunistisia lain rikkojia, vaan äänestäjät eivät tahdo ketään rangastavan mielipiteitensä ja esittämänsä hallitusfilosofian tähden ja että he mieluummin noudattavat kansanvaltaisia menettelytapoja rajoittamalla rangastukset todistettuihin subversivisiin ja kapinallisiin tekoihin ja Industrial Arbitration Courtin uhmaamista koskeviin tekoihin.

Työväenpuolueen johtajat vaikkuvat vastustavat riittävää valtuuksia olevan ennestäänkin tällaisille toimenpiteille Commonwealth Crimes Act:ssä, johon Menziesin hallituksen on nyt turvauduttava. Äänestyksessä eivät puoluerajat tulleet kysymykseen. Kymmenet tuhannet äänestäjät, jotka äänestivät Menziesin hallituksen valtaan joulukuussa 1948 ja vahvistivat hänen valtansa viime huhtikuussa toimitetuissa vaaleissa äänestivät hallituksen vaatimaan perustuslakimuutosta vastaan kun taas useat työväen puolueen miehet kannattivat sitä.

Koskaan ennen ei ole Austraalian äänestäjiä vaadittu luovuttamaan sellaisia valtuuksia hallitukselle eikä koskaan ennen huomatu peruslakia tulkitsevat lakimiehet ole antaneet niin ristiriitaisia tulkintoja kuin tällä kertaa.

Pääministeri hävisi äänestyksessä siitä huolimatta vaikka hän kerta toisensa perästä vaakuutti, ettei hän käytä valtuuksia, jos ne hänelle myönnettään, ketään muita kuin kommunisteja vastaan. Tri Evatt käytti hyväkseen korkeimman tuomioistuimen antamaa päätöstä kommunistipuolueen lakkautuslaista herättämällä epäilyksiä liikkeiden, opintieammattilaisten, yliopiston opettajien ja protestanttien kirkon johtajien mielisillä, jotka kaikki kehittivät kansaa äänestämään perustuslakimuutosta vastasta.

Milloin tahansa austraaliaiset ovat näin epäilevällä mielellä he päättävät jättää perustuslain esteeseen. Se selittää miksi vuoden 1906 jälkeen ainoastaan kolme huomattavampaa muutosta on tehty perustuslakiin ja kaksikymmentä esitettyä muutosta on hyljätty.

JUTUSTELUA

Olumpijalaeset Ejsalameen!

Tällä otsakkeella tarinoi Suomen Sosialidemokraatin pakina-mestari Juhavetti erästä ensi kesän Suomessa vietettyä olympiakisoja koskevista asioista seuraavasti:

Kun politiikassa valitsee tavantoinen kesäinen hiljaisuus kommunistien rähinäkokouksista ja pönstehtailusta huolimatta, näkyvät päivälehdet ryhtyneen synkinä uumiolemaan, mitä meillä on odotettavissa vuoden kuluu, kun olympialaiset ovat tapahtunut tosiasia.

Jaa, itku pitkästä ilosta. Nimittäin siitä ilosta, että ne kisat saatiin tänne vuodeksi 1952. Eikä siinä olekaan surunaihetta vain joistakin maantien varrella olevista maalaamatomista navetoista ja reikätuoleista varustetuista yksikamarisista istunto-saleista.

Ei, vaan ennen muuta siitä, mihin ja miten ulkomaiset vieraat maistetaan asumaan. Missä ja miten heitä syötetään. Kulla ja kuinka heitä kuljetetaan tutustuttamaan maalaatuun tai maalaamattomaan isämaahamme. Olemme huomannut, että pääkaupungissa on käyty pientä mielipiteiden vaihtoa siitä, ovatko ravitsemusliikkeet hyväntekeväisyyslaitoksia, vai eivät. Voimme omakohtaisen kokemuksen perusteella todistaa, että eivät ainakaan Helsingissä.

Pistäydymme syömässä uuden eduskunnan ristiäisvilloilla, heinäkuun lopulla eräissä pääkaupungin ensiluokan ravintolassa annoksen (= 2 kappaletta) pienikokoisia tavallisia, familiärisiä kaaliääräisiä. Arvatkaas paljonko siitä veloitetiin! Suomen markkaa 350! (= kolmeataaviliskymmentä). Kun siihen tuli lisäksi palvelusrahaa 10 %, eli 35 mk, maksoi tuo ra-

Lentokirje Suomesta

Urho Kekkosen kolmas hallitus,

ssyntyä vähemmällä kivulla kuin Kekkosen ensimmäinen ja toinen, vaikka pohja hiukan kapeni — tai ehkä pikemmin sen vuoksi. Uudessa hallituksessa on 7 sosialidemokraattia, 2 maalaislihtolaista ja 2 ruotsalaista, joista toista tätä kirjoittaessa ei vielä ole "löydetty". Paikka on kuitenkin luvattu ruotsalaiselle kansanpuolueelle ja siihen mennessä kun sopiva "uhratuojaa" ei ole löydetty, hoitaa pääministeri tätä eli oikeusministerin salkkua.

Hallituksen henkilökökoona-päno ei muuttunut suuresti. 17 ministeristä kuului 11 jo edellisessä hallituksessa ja 3 on kuulunut johonkin tai joihinkin aikaisempiin hallituksiin. Vain kolme on uusia, siis sellaisia, jotka nyt ensi kertaa istutettiin ministerin tuoleille. Yksi heistä on sosialidemokraatti, pitkäaikainen ystävämmi Viljo Rantala, ammatiltaan maatyömiehen, mikä arvo on hänellä tosin perintönä aikaisemmilta vuosiltaan. Mutta sen perästä hän on istunut valtiopäivillä lähes kolme vuosikymmentä, alussa vaatimatto-

vintoluhurjastelumme siis 355 mk, johon lisäksi voit, leivät ym. tilipheöröit.

Millainen mahtakaan olla niiden hinta silloin, kun ne merkitään vuoden kuluu ruokailuun, monella kielellä, nimikkeellä "Olympialaisia kaaliääräilyitä"? Toivottaavasti nimi kannattaa jo siihen hintaan "rantäitä" savoksiin: "Olympialaesiä kualiääräilyitä".

Mutta luulisimme, että nykyisellään hinnalla eli ravintoloitsija joutu harjoittamaan ainakaan kovin suurta hyväntekeväisyyttä.

Söimme täällä eräissä Ejsalameen "herrasväen" ravintolassa viime pyhäpäivillä. Eihän se nyt ulko- eikä sisäsuulasta ollut verrattavissa tuohon pääkaupungin Baabelin palikkaan. Mutta sieltä ravintola, I luokan anniskeluolueudet jne.

Päivälliseen kuului ensinnäkin oikein jyttykannos niin muhavia lammaskaalia, että emme ole ennen sen parempaa syönyt. Lämpimähän ruokana oli maanmaista raavapalstia syödyä, vaikka hartiaivoimilla. Ja lopuksi tuli vielä mansikkakisseli kerman kera.

Koko ohjelman hinta oli mk 180—, eli jos mukaan lasketaan vielä litkoiksi tullut leipäkin, niin vain tasan puolet siitä, mitä maksoivat ne 2 helsinkiäistä, ennestään valmiina olleet "kualiääräilyitä". Ja kuitenkin ovat Ejsalameen hallissa ja muissa kauppoissa elintarvikkeiden hinnat samat kuin Helsingissäkin, elleivät ehkä himpun verran kallimmatkin.

Mitäpä opimme tästä, pienet ystäväiseni?

Sen vain, että ellemme halua ajaa niitä olympialaisvieraita jo tuloiltaan pois Suomesta, niin heidän ruokailunsa on parasta jättää täne Ejsalameen. Tällä kun on ravintoloitsijilla varaa harrastaa jonkin verran vielä "hyväntekeväisyyttäkään".

Puhumattakaan tietysti kohteliaisuudesta. Kerroimmehan viime kesänä, kuinka täällä eräissä toisessa ravintolassa vaatimestari järjesti toverilleen vanhat kalossit sekä vippasi meille jalastaan omat kenkensä, kun menimme sinne suoraan kalamatkatla paljasjaloin. Eikä ravintolajärjestyksen mukaan käsitte saanut tarjolla paljasjalaisille.

Jos olympialaiset pidettäisiin täällä Paloisvirran rannalla, niin ulkomaiset turistitkin voisivat tulla vaikka paljasjaloin. Ja saivat syödä täällä maanruusua tyveen ilman, että tekisivät parin päivän kuluu konkursia.

Sitä paitsi heidän elämänsäkin voisi olla tällaisilla kaduilla ja maantellilla paremmin turvattu kuin siellä etelässä. Eihän ole viikkokausiin ilmestynyt juuri sitä päivälehteä, jossa ei olisi kerrottu ainakin muutamista autohurrastelun kautta henkeänsä menettäneistä Helsingin puolesta.

Näyttää siltä, että jos joku haluaisi joskus valloittaa tämän maan, niin ei sen tarvitsisi käyttää siihen yhtään paavukkaa. Lähjoitaisi vain entisen lisäksi Suomen parikymmentäuhuttu autota niihin bensiliini sekä pari litraa tikkuvinnaa ajajaa kohti, niin kohta olisi kaikki selvää. Puolen vuoden kuluu maksaisi jousenkin koko kansa maan povessa, eikä viimeisille löytyisi edes hautaan lukijaa.

Tällä pain uskaltaa sentään vielä nousta autoonkin ilman, että tarvitsee ensin korottaa henkivakuutustaan. Koskapa täällä eivät shaföörin tuuraa kuolemaa silloin, kun se pitää lepopäivää.

Se antaisi ensi vuonna turvalisouden tunteen ulkomaisille olympialaisvieraillemekin. Siis: Olumpijalaeset Ejsalameen!

mimmassa tehtävissä, sittemmin valtion tilintarkastajana monet vuodet ja viimeisimmät vuodet valtiovarainvaliokunnan puheenjohtajana. Sellaista toimet eivät ole vakinaisia, joten Viljo Rantalan ammatti on edelleen maatyömiehen. Eikä sitä ole syytä hävetä, päinvastoin me nostamme hattua miehelle, joka itseopiskelun kautta on saavuttanut sellaisen tietomäärän, että kykenee tälle vaativalle paikalle.

Kaikkilla tahoilla tunnustetaan Rantalan kyyti, joskin oikeistolaisilla valittaan — kuten aina — ettei hän ole käynyt herrain koulua.

Me olemme pitkän elämän taipaleemme varrella nähnyt montakin herrain koulua käyneitä myös valtiovarainministerin paikalla, mutta kun heillä on puuttunut käytännöllinen koulutus ovat he oppiarvoistaan huolimatta, olleet useissa tapauksissa vain tavallisia ministeriä. Rantalan Viljosta uskomme, että hän kohoaa huomattavasti keskitason yläpuolelle.

Hänellä on se hyvä avu, ettei hän ole pyrkinyt. Puoliväakisä hänet on pantu niihin moniin vaativiin toimiin, joita hän pitkä ajat on kunnialla ja taidolla hoitanut. Ja puolueemme elimet saivat kauan suostuttua ennen kuin saivat hänet taipumaan ottamaan vastaan ministerin salkun.

Myös maalaisliitosta jäi pois pari useissa aikaisemmissa hallituksissa ollut, joista toinen Heljas, oli pappiskoulun käynyt ja siljaan valittiin "tavallissa pulialla". Nostamme heillekin hattua, sillä omakohtaisen tuntemuksemme perusteella uskomme heidänkin suorittuvan paremmanpuoleisesti myös ministerinä.

Nostamme uudelleen hattuaamme "kolmannen hallituksen" maallikkoministereille, niille joilla ei ole ollut tilaisuutta käyttää herrain koulua, mutta itseopiskelulla leipätyön ohessa ovat saavuttaneet niin kunnioitettavan tietomäärän, että se on jopa vastustajainkin myönnettävä.

Kerrotaan, että sos.dem. puolue-elimien ehdokas valtiovarainministerin paikalle olisi ollut Fagerholmin hallituksen sisäministeri Simonen ja pääministeri Kekkosen ehdokkaana Unto Varjonen. Pääministeri ei hyväksynyt toista ja ryhmä taasen ei toista ja niin päätettiin suostutella Rantalan Viljoa toiseen. Valtiomies Urho Kekkosen mielestä hänen kolmanteen hallituksensa ei saanut tulla kommunistien erikoisesti vihaamia miehiä, ei siis Simostakaan, koska Simonen oli kukistanut "Kemin mellakka" ja muut kommunistien vallankaappausyritykset. Sellainen on, tietenkin, jokaisen ministerin ja erityisesti sisäministerin tehtävä, eieli harvinaa tulla syytettyksi Valtakunnan oikeudessa. — Kuvaava meikäläisille arkaluontoisille olosuhteille, heidät on diskriminoitu (käyttäkäsemme kommunistien suomenkieleen muutamaa sanaa), palvellaakseen silänkin vieraan vallan tahtoa, sen vieraan vallan, joka vaati Suomen itsenäisyyden suurimmat valtiomiehet ja maamme vapauden puoltajat, tuomittavaksi "sotarikolliisina".

Kuten sitten tapahtukin.

Suomen valtioliitossa elämässä ja eritoten mikäli on kyseessä sosialidemokraattinen puolue ovat vanhat väistyneet syrjään ja nuoret astuneet remmiin. Sen sijaan, että muissa maissa kuta vanhempi valtiomiehen, sen parempi ja siellä yleensäkin nähdäänkin "remmeissä" haudan partaalla holppuvia ukoja. Meillä päinvastoin. Vanhat ovat väistyneet ja — vapaaehtoisesti.

Alkakaamme eduskuntaryhmästä ja sen virkallijoista. Nykyisessä eduskuntaryhmässä on parikin suuruutta, jotka ovat kukaan olleet sekä ryhmän puheenjohtajina, että ministereinä. Mutta heidät ja myös vanhemmat edustajat "syrjätettiin" nyt ryhmän virkallijoita valittaessa. Ei heitä syrjätetty vastoin omaa tahtoaan, eikä äänestysten perusteella, vaan siitä syystä, kun meidän on ohjattava tätä Suomen Tervehöyryä läpi aallokkaisen poliittisen meren parhaan taitomme mukaan. Hyvänsuopa kohtalo varjelkoon. Eivät näissä luovimispyrkimyksissämme onnistuisimme.

Mitä edellä on sanottu, koskee myös "hallituksen nuorentamista".

Hallituksen ohjelmaa ei ole tätä kirjoittaessa vielä julaistu,

joten se on vielä meille tuntematon. Kuitenkin tiedetään hallituksen tärkeimpänä tehtävänä olevan vakauttamisen, niin hintojen kuin palkkojenkin. Hallitus oli kuitenkin kohteliaisuusystistä lähettänyt ohjelmansa exministeri Armas Äikiän nähtäväksi jo ennen kuin ohjelma oli valmiskaan, koskapa Äikee kirjoitti siitä pakinan. Mutta exministeri salasi sen Yökansan Sanomilta, koska lehti samassa numerossa, missä Äikeen pakina on julaistu, pääkirjoituksessaan valittaa, ettei hallituksen ohjelmaa ole heillä nähtävänä. Lehti kuitenkin tietää keitä on nimetty ministereiksi, mutta salasi tämän vuorostaan Armas Äikiältä, joka vältti ministereiksi nimittelyn mm. "Sapelli-Simosen ja Paino-Kannisen voittajan Suontautaan". Molemmat pääkaupungin komukalehdet tietävät myös, että "Kekkosen kolmannen" nimitti Amerikan hallitus joka vuorostaan totteli Wall-Streetia. Ja parhaana todistuksena siitä esitetään se, kun pankinjohtaja Tuomioja kävisi Amerikoissa ja sai sieltä ministerilistan kouransa.

Etusivun ihavalla painetuissa artikkeleissaan komukalepää-äänkannattaja antaakin satkutia Tuomiojalle, niin Hellan vävy kuin onkin, siitä kun tämä on käynyt neuvottelemassa Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin kanssa lainasta, joka kaiken lisäksi käytettäisiin koneiden hankkimiseen Suomen puunjalostusteollisuudelle. Eikä Tuomioja ottanut huomioon sitä, että skd:n eduskuntaryhmä on tehnyt eduskuntalooteen, jossa annetaan Suomea katkaisemaan kaikki suhteensa jälleenrakennuspankkiin, vaan on toiminut siten kuin sanottua alotetta ei olisi tehtykään.

Suomi on muutenkin lähtenyt seikkailupolitiikan tielle, kun sellaisellekin miehelle kuin tälle "Hellan väylle on uskottu ulkoministerin salkku. Aikoihin on siis täällä eletty.

Kun olli ollut tarjolla selälaisakin valtiomiehiä kuin Armas Äikiä ja Ture Lehen, jotka kumpikin olisivat olleet soveliaampia istutettaviksi ulkoministerin tuoleille. Tosin he eivät ole Suomen kansalaisia, mutta välipä silä. Sitäpaitsi ollihaan voitu eri vapautustietä myöntää näille exministerille Suomen kansalaisuudet, jos se nyt katsottaisiin kuuluvan asiaan. Myönnettiinhan uselle SKP: kansanedustajillekin kansalaisuudet, mainittua "erivapautustietä" käyttäen, joten he kelpuutettiin istumaan Töölön linnaan. Taidettiinpa muutamantuo sinne suoraan kuritushuoneestaakin.

Äikiän ja Lehenin nimittämisen ministereiksi olli ollut sitäkin tähdehilempää, kun mainitut herrat eivät uskalla mennä oikeaan isämaahansa, jonka kansalaisia ovat. Pelkäävät näet, että joutuisivat saman kohtalon alaisiksi kuin parikymmentä tuhatta Suomen ja Amerikan suomalaisia, jotka kansalaislostatme jälkeen painuivat Venäjälle ja tulivat siellä likvidoituliksi niin tarkkaan, ettei edes siemeniä jätetty. Nämä komukalevjet kun ovat siellä kuulluista leisteistä yhteiskuntajärjestyä, ei siis neuvostokomentaakaan. Samalla tavalla kun he suunnittelivat kapitalistisen järjestelmän kukistamista, yrittivät he reistatilla Venäjälläkin neuvostohallituksen pään menoksi. Mutta alinomaan varuillaan oleva sikäläinen ohraa yllätti nämä vastavallankumoukselliset, sapoteeraajat ja muun tihutyöntekijät. Elvättä Suomeen ja Amerikkaan jääneet kommunistit ole suinkaan heitä parempia, joten pelko ja väistys käy heidän ylltensä, elvättä uskalla mennä Venäjälle, peläten joutuvaansa jamaamaan kanssajäljensä ja sisartensa kohtalon.

On siis melkoinen ero sillä miten kapitalistiset maat kohtelevat valtion pettajiä ja kuinka niitä kohdellaan kansandemokraatioissa. Tällä Suomessakin heille annettiin muutama vuosi kuritushuonetta ja sillä hyvä.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Eikä tiliä lukemaan pantu muuta kuin varsinaiset tekijämiehet. Kansandemokraatioissa ensimmäisessä sen sijaan hävitettiin koko suomalainen kansanaines, nämä parikymmentäuhuttu niin tarkoin, että jälkikasvukin estettiin kokonaan.

Näin ollen ei ole lainkaan ihmeteltävää, etteivät paritallista Suomeen pannaen kommunistit uskalla mennä sinne takaisin, niin hyvät taloudelliset olivat kuin siellä onkin. Ja tämä pitää paikkansa myös Terijoen hallituksen jäseniin nähden, sen pääministeri lieene ainoana poikkeuksena säännöstä.

Helsingissä 22.9. -51.

Manu Malinpoika.

Hubbardston, Mass.

KAYTTÖVARAT PIENET SUURELLA KAUPALLA

Puolivuosisikokouksessa esitetystä ja käsitellystä tilinpäätöksestä huomataan, että Farmers' Cooperative Trading Associationilla on omia varoja runsaasti verrattessa varojen yleiseen määrään, mutta käyttövaroja liikevaihtoon verrattessa on vähäisempi, mikä aiheutti siitä, että varoja on kiinnitetty erinäisiin tavavarastoihin suhteutomaan paljon ja tilisaatavia on kohtuullista enemmän. Kesäkuun 30 päivänä, jolloin tilit on päätetty, osuuskunnalla on ollut rahavaroja käsillä ja pankissa \$1,275.51 ja tilisaatavien netto on ollut \$8,852.30. Tilisaatavien alkuperäinen summa on \$12,038.34, kun epävarmoille saataville on varattu \$3,186.04. Inventarissa, joka tilinpäätöksestä merkitään luvuin \$46,360.00, on rautatavaraa (mihin nähtävästi kuuluu myös vaate- ja rikhamattavara) \$31,637.45 arvosta. Tästä tavaraerästä juuri johtuu, että käteiset varat ovat vähissä ja tilivelkoja on \$30,630.94 ja velkakirjavelkoja \$6,650.00. Jos hinnat pysyvät noususuunnassa, niin tuosta suuresta rautatavavarastosta saattaisi olla hyötyäkin, mutta olettaa kuitenkin voidaan, että siinä on myytävää moniksi vuosiksi ja siihen kiinnitetty varat tuottavat korkotappiota, koska osuuskunta on joutunut lainaamaan käyttövaroja.

Mutta kuten jo tuli lausutuksi, tämä Hubbardstonin osuuskunta on vaakaavarainen, joten sitä ei horjuta vähäkkään se \$1,030.54:n tappio, minkä se on viime puolen vuoden aikana kärsinyt. Osuuskunnan johtokunnalla tietysti on syytä valvoa, etteivät tilit nyt kulumassa olevalta tilikaudelta päätyisi punaiseen.

Osoituksena osuuskunnan vakavaraisuudesta mainittakoon, että sen "kinteistöjen ja kalustojen alkuperäinen arvo \$43,229.67 on vuosittaisilla poistoilla laskettu summaan \$17,733.71 ja sitenkin kokonaisarvoiksi jää \$83,346.85, jossa summassa ulkopuolisia velkoja on vain \$41,994.94 ja omiksi varoiksi jää \$41,351.91.

Toimintaselostusta katsellessa ensimmäisellä huomataan myynnin, joka on ollut kunnioitettavan suuret, \$193,592.04. Kokonaislyllyäämää tavaravaihdosta kuitenkin on jäänyt pieneksi ja kun palkkamienot ovat olleet verraten suuret, niin tavaravaihto on jouduttu merkitsevästi punaisiin numeroihin. Erit ostoajien kokonaislyllyäämääprosentit ovat olleet seuraavat: ruokatavaran 12.82, lihan 2.72, rautatavaran 20.34, rehun 5.41 ja gasoliinin 20.41. Palkkaprocentti on ollut 6.05. Sellaista monitahoisia palvelua suoritavassa osuuskunnassa, kuin tämäkin osuuskunta on, todennäköisesti joudutaan valkeuksiin työtohen järeilyssä. Palkkamienot nykyisin voitaneen pitää oikeassa suhteessa liikevaihtoon ainoastaan supermarketteissa.

Vaikka Hubbardstonin osuuskunnalla näyttää olevan syytä torkistaa toimintaansa, eivät sen vaikeudet kuitenkaan ole voittamattomia. —kk—

Townsend, Mass.

Ermiarhdistyksen kuukausikokous

pidettiin Oscar Lait

TRI IRMA HIET-SCHNIERER (MELBOURNE):

VANKISIIRTOLASTA MILJOONAVALTIOKSI

AUSTRALIA VIETTÄNYT KAKSOIS-RIEMUJUHLAANSA

Tuskin milloinkaan on loistelia, historiallinen syntymäpäiväjuhla, jollailla hiljattain vietettiin Australian pääkaupungissa Canberrassa, päättynyt äkillisemmällä ja dramaattisemmalla tavalla. Edeltäneiden moninaisten juhlatilaisuuksien kohokohda, juhlatanssiesitys, olivat parhailleen täydessä käynnissä, kun musiikki yhtäkkiä vaikeni, tanssipaarit pysähtyivät kuin Prinssessa Ruususen uneen vaipuneina, ja kynnellen luhakudittama ääni ilmoitti: "Australian entinen pääministeri Joseph Benedict Chifley on kuollut äkillisesti sydänhalvaukseen."

Tämä Australian työvienliikkeen suurimpia johtajia, miljoonien ystäviensä ja kannattajiensa rakastama ja poliittisten ystävien kunnioittama, tunti elämälleen olevan vain yhden päättökäytöksen: työn. Hän kaivoi meluisia juhlatilaisuuksia, ja kuolema katosi hänen elämänsä veturinkuljettajan ja Australian kohtaloiden ohjaajan hänen hiljaisessa työammissaan.

Kuten hänen edeltäjänsäkin, John Curtin'in, joka työvienliikkeen johdossa oli johtanut Australian voittoon sodan sekasorosta, Chifley'n kuolema aiheutti liikarastutusta. Vain muutamia viikkoja aikaisemmin hän oli kaikella tarmolla osallistunut vaalipropagandatyöhön, johtaakseen työvienliikkeen jälleen hallitusvastuuseen, jota se oli kantanut kahdeksan vuotta, mutta kärsinyt tappion ensimmäisen kerran v. 1949 ja toisen kerran juhluvuonna 1951. Nykyinen kahdekskymmenen liittoparlamentti siitti lähtien, kun Australia v. 1901 muodostui yhtenäiseksi valtioksi, julistettiin avatuksi työväestölle vihamehien hallituksen toimesta.

Vielä yhdeksänentoista vuosisadan alkupuolella ei Australialla ollut edes omaa nimeä. Kuuluisa merenkulkija Matthew Flinders antoi sille v. 1798 nimen Tyynen meren mantermaa, mutta vielä neljäkymmentä vuotta myöhemmin käytettiin virallisissa asiakirjoissa vanhaa nimitystä "Uusi Hollanti." Hollantilaiset merenkulkijat nimittivät ensimmäisinä haavittivat Australian rantaväit. Tasmanian saarella, joka nykyisin kuuluu Australian liittovaltion, oli myös hollantilainen nimi, "Van Diemenin maa", kunnes hollantilaiset tiedemiehen Adm Tasmanin mukaan ristittiin Tasmaniaksi. Kuudennentoista vuosisadan lopulta lähtien sen eri lahden-poukamien purjehdineista monista merenkulkijoista ei uusin maanosa kuitenkaan tunnut kyllin houkuttelevaa, jotta sen sisäosa kannattaisi tutkia ja vallata. Englantilainen me-

allekirjoitti Englannin kuningatar Victoria julistuksen, jossa tunnustettiin Australian liittovaltio. Nyt oli tie avoinna Australian riippumattoman kansakunnan syntymiselle. Uusi Seelanti, joka aikaisemmin oli ollut yksi Australian siirtomaavaltioista, tuli täällä samalla julistuksella itsenäiseksi ja v. 1931 tuli Australiasta ja Uudesta Seelannista "Westminster-asetuksen" nojalla dominoita.

Australian tultua tunnustetuksi liittovaltioksi se alkoi edistyä ripeästi, ja ensimmäisen liittoparlamentin avoimista toukokuun 9 päivänä 1901 pidettiin Australian syntymähetkenä. Avajaiset tapahtuivat Melbourneissa, ja eräs nykyisen juhluvuoden mielenkiintoisimmista juhlatilaisuuksista oli tämän historiallisen tapahtuman tarkka toistaminen senaikaissa puuosissa.

Melbournesta ei kuitenkaan tullut liittoparlamentin sijaintipaikkaa, koska Uuden Etelä-Walesin pääkaupunki Sydney kiisti siltä tämän oikeuden. Tämän kateuden johdosta perustettiin liittovaltion pääkaupungiksi Canberra, minne liittoparlamentti siijoitettiin v. 1927.

"Valkeiden" siirtolaistensa 163 vuotena — vuodesta 1788 vuoteen 1951 — on Australiasta kehittynyt itsenäinen demokratia, joka ainoastaan tunnustamalla Englannin kuninkaan ja yhteisten etupäänsä kautta on sidottu emämaahansa Isoon Britanniaan. Kuningasta edustaa kenraalikuvernööri ja tätä nykyä virkaa hoitaa australialainen Mr. McKell.

Kapteeni Phillip toi mukanaan 750 rangaistusvankia, kun hän Englannin hallituksen nimissä valitti viidenne. mantere. Vuosien vieressä asukasluku kasvoi 120,000 mieheksi ja naisiksi. Mutta jo v. 19 vuosisadan alkupuolella alkoi maahan saapua "vapaitakin" siirtolaisia ja väkiluku kohosi nopeasti, kun 1850-luvulla Victorian valtion runsaat kulta löydöt huoktelivat puoleensa joukkoittain seikkailijoita. 1890-luvulla saapui uusia siirtolaisvirtoja Euroopasta, Amerikasta ja Aasiasta, tällä kerralla Länsi-Australiasta, missä oli löydetty suunnattomia määriä kultaa. Australia on siitä huolimatta tälläkin haavalla varsin harvaan asuttu maa, mutta liittovaltion hallituksen suurella innoilla suosima joukkosiirtolaisuus on kuitenkin nostanut viidenne mantere asukasluvun jo yli kahdeksan miljoonan rajan.

Australian suuri kansalliskriikkaus on sen lammissa. Sen 180 milj. lamasta muodostavat kuudennen osan koko maailman lammas-kannasta. Villantouttajan Australia on neljänne. lla sijalla, vehnätouttajan seitsemänne. lla sijalla. Se kilpailee Argentiinan kanssa lihanviejänä, pääasiasta nautaan ja lampaanlihan viejänä, ja sen maidontuotanto on kehittynyt erittäin korkealle.

Mutta juuri noiden yhdistymises-

tään kuluneiden viidenkymmenen vuoden aikana on Australia kehittänyt melkein yksinomaisesti maatalousmaasta teollisuusvaltioksi, mihin ovat olennaisesti vaikuttaneet molemmat maailmansodat ja kasvava varustamateriaalin tarve. Rauta- ja terästeollisuuden voimakasta kehitymistä ovat tavattomasti edistäneet suuret mineraalirikkaudet, joiden suhteen vain Etelä-Afrikan vie voiton Australiasta.

Pako maalta kaupunkien ja tehtaiden helpottanut työväenluokan nousua. Työväenluokan merkitys niin poliittisesti kuin ammattijärjestöllisesti on valtavasti kohonnut viidenkymmenen vuoden aikana. Kohta Australian liittovaltion perustamisen jälkeen, v. 1904, perustettiin työtuomioistuinten, jotka käsittelevät esikuvallista tavalla kaikkia palkkakysymyksiä ja ohjaavat mantereen teollista elämää. Neljäkymmenen kahdeksan tunnin työviikko tehtaissa, kaupan ja liikenteen palveluksessa sekä julkisissa viroissa alennettiin ensin neljäkymmentä tuntia. Kolmekymmenen vuoden tunnin työviikko ei ole vielä toteutunut, mutta johtavat ammattijärjestöt ovat jo julistaneet, että juhluvuotta 1951 juhlistaisiin arvokkaimmin tekemällä yleinen kolmekymmenen vuoden tunnin työviikko Australian liittovaltion historiallisen kehityksen eräiksi merkkipäiviksi.

Työväenluokan nousu on aiheuttanut myös sen, ettei Australiassa tapaa juuri minkäänlaisia "luokkajäljeyksiä". Upporikkaiden farmarien ja teollisuuspohjojen yli kerros on suhteellisen ohut, eikä näytele yhteiskuntaelämässä juuri mitään osaa. Työväenluokan ihmisten välillä, jotka hankkivat toimeentulonsa kätensä työllä, kirjoituspöydän ääressä tai ovetajina kansa, "keski- ja korkeakouluisia, ei ole juuri mitään eroa. Nainen, joka on pitkän päivän ahertanut sormensa verille ompelukoneen ääressä, on illalla seurassa yhtä hieno "dämi" kuin naislääkäri ja yliopiston naisprofessori.

Mutta mitä Australia ei ole oppinut viidenkymmenen vuoden synty-mäpäivänsä mennessä saavuttamaan valtavista edistysaskelista ja huolimatta, on muiden kuin pelkän aineellisen omaisuuden, siis myös kansalaisten kasvatuksellisen puolen, taiteen ja kulttuurin arvostaminen. Se on täydessä miehuudessa mitä maatalouteen ja teollisuuteen, kauppaan ja liikenteeseen tulee, mutta teatteri- ja konserttielämän, kirjallisuuden, maalaustaiteen ja henkisen kasvatuksen alalla se astelee vielä lapsenkengissä. Monet juhlatilaisuudet, joita vietettiin satavuotiaan "syntymäpäiväpäivän" Victorian ja viisikymmenvuotiaan liittovaltion kaksoisriemujuhlan kunniaksi, olivat parlamentin ensimmäisen historiallisen istunnon lavastamista, lukuunottamatta ikäviä ja hengettömiä, eivätkä vähimmäissään määrässä herättäneet innostusta laajoissa kansalaispiireissä, joilla olisi täysyyllä ylipäät, että kurjasta rangaistussuurlasta on kehittynyt suuri, riippumaton ja demokraattinen kansa kunta.

— Kun Los Angelesissa etsittiin diivaa elokuvaan "Niece Girl" (Siisti tyttö), ilmoitettiin siltä: "Etsintä on nyt käynnissä tähänasti tuntemattoma näyttelijättären löytämiseksi johtavan osaan."

Springfield, Mass.

Surullinen perhe-draama

Viime sunnuntai iltapäivällä 31 Hancock St. varrella murhasi Robert Goden, 24 vuotias ent. Navy veteraani kaksi lastaan lihavitsella; kolme vuotta Donna Maria ja Sheriam kahdeksantoista kuukauden ikäinen. Sen jälkeen haavoitti itseään, ei sattunut hengenvaarallisesti, koskapa pääsi sairaalaan. Mies on ollut parikin kertaa avioerossa vaimostaan Mrs. Goldonista, joka on vasta 23 vuotias. Lasten isä on sairaaloihin ja syyttää kaikesta tästä vaimoan. Isän oli määrä saada lapset luokseen viiden diksi ja meni sunnuntai aamuna heitä noutamaan vanhempiensa asuntoon, jossa hän asuu. Lapset ja vaimonsa asuvat tänä launa Fairviewssa, Mass. Isä oli sanonut menevänsä lasten kanssa ostamaan jääkermää, muttamatkalla ostanut tytöilleen nuket. Päästyään kotinsa vanhempiensa asunnolle oli salaa vienyt lapset maakuuhuoneeseen ja tehnyt kauhean tekonsa. Murhaajan äiti, joka oli ollut verannalla, tuli sisälle ja nähtyään kauhean verityön, tuli hysteerilliseksi ja alkoi huutamaan, jolloin naapurit toimitivat poliisit sekä sairaanv. Naikkia vietin sairaalaan, mutta sinne saavuttua olivat pienokaiset jo kuolleet. Poliisien kyselyihin oli isä vastannut, että nyt on lasten hyvä olla.

Suomalainen mies kuollut

Tällä kuoli poliisilautnantti Laurence Hallaram, 209 Ellsworth Ave., sydänhalvaukseen. Hän oli 43-vuotias ja on hänellä suomalainen vaimo, Irja Seppälä, Chesterissa, Mass., kasvanut, mutta ollut tässä kaupungissa useampia vuosia sairaanhoitajana. Heillä on tytär Kristiina. L. Hallaran oli ensimmäisessä maailmansodassa ja sen jälkeen tämän kaupungin poliisina ja oli tykätty myös. Hänelle pidettiin suuret military hautajaiset P. T. Sampson hautaustoimistosta Belmont ave.

Lakko päättynyt työläisten voilla

Viime viikon lopulla päättyi pari viikkoa kestänyt hotelli Highlandin lakko. Työläiset vaativat työviikkoa neljäkymmenen tuntiin, jonka myös voittivat. Palkat ovat ennallaan. Lakkoilaiset palasivat viime viikon lopulla työhön.

Kaukaisia vieraita

Meillä oli pitkän matkan vieraita pari viikkoa sitten kesäpaikallamme, Eino ja Hilja Luukkosen. Päivä olikin mitä ihania, vieraat nauttivat olostaan, etenkin saunan löylystä, jota ottivat niin että piisasi aina idahoona äästä kuulemaan. Heillä on vanhempi poika Voitto, joka on insinööri armeijassa ja nuorempi poika kaivosinsinööriä siellä, missä vanhemmat ovat. Luukokset matkusteleivat ympäri Uutta Englantia tuttavissaan, joita heillä on paljon. Muuten Luukokset ovat pitkäaikaisia Raivaajan kannattajia ja tilaajia. Tulkaapa toistenkin näille maille.

Katsomassa kaunisti Veeraa

Olimme viime perjantaina Worcesterissa Sovittajan haalissa katsomassa elokuvaa, joka on viimeiseksi tullut Suomesta, nimeltä "Kauunis Veera". Kyllä täytyy sanoa että se on todella paras filmi mikä on tullut Suomesta

Nykyaikainen Sähkö-u r k u Ystävällinen suomalainen palvelija TILAVA KAPPIELI Air Conditioned

HANNEL
Funeral Home
86-88 Copeland Street
Quincy 69, Mass.
TEL. PR. 3-3773

Tilatkaa RAIVAAJA!

Kannattakaa niitä liikkeitä jotka ilmoittavat Raivaajassa

Uusi 5:den huoneen TALO MYYTÄVÄNÄ

Istumahuone 13x19, avotakan (Fire Place) kanssa. Ruokailu- ja sänkyhuoneet tilavat. Uudenaikainen keittiö, sähköuuni. Kylpyhuone ensimmäisellä lattialla. Toisella lattialla tilaa isolle huoneelle. Kuumavesilämmitys öljyllä. Yhden auton talli. — Tietoja suoraan omistajalta:

YRJÖ LINDGREN,
76 Station St., Quincy, Mass. Puh. Mayflower 9-3490

QUINCY'N ilmoituksia

JOHN J. GALLAGHER, Inc.

Rakennustarpeita ja Rautatavaraa

100 Federal Avenue Quincy 69, Mass.

Puhelin: PResident 3-2600

Haaraliike: 241 Hancock Street, North Quincy

Ted's Home Bakery

CORNER GARFIELD & SMITH STREETS

Tel. GR 2-0826 QUINCY, MASS.

Leipää: rullia, piirakoita, kaakkuja ja leivoksia

"Jousia silloin kun tarvitsette niitä"

WOODWARD'S SPRING SHOP Inc.

JOUSIA JA JARRUJA

Co-Max ja Lockheed osia Pyörrien suoristamista.

63 CANAL STREET Tel. Pres. 1200-12001 QUINCY, MASS.

HAUTAPATSAITA

Suoraan Tehtailijalta Säästöhinalla

Kirjallutna, tuotuna ja paikalliseen asettettuna minne tahansa Uudessa Englannissa. Luettelon lähetämme pyydettyä maksutta.

Write for free monument catalogue.

MEMORIAL GRANITE CO., INC.

159 HANCOCK ST. Quincy, MASS. Herman Seppala, Mgr.

QUINCY BAKING CO.

390 WATER ST. QUINCY, MASS.

Tel. ELPresident 5373

Zavattonne Greenhouses

363 Centre St., Quincy 69, Mass. Tel. GRAnite 3922

KUKKALAITTEITA - LEIKATTUJA KUKKIA

George H. Peterson Plumbing and Heating

Öljypolttimoita ja Lämmitysöljyjä

99 GRANITE STREET QUINCY 69, MASS.

Puhelimet: MAYflower 9-1039, GRAnite 2-2267

Marty's Ice & Oil Service

M. Kaukola, Prop.

RANGE & FUEL OILS

826 Willard Street,

R. F. D. Braintree, Mass.

Phone Gra 3445

Oil Burner Sales and Service

• DYMENT'S •

Service Station

POLTTOÖLJYLIIKE

111 Copeland St., West Quincy, Mass.

Tel. GRAnite 9144 ja 8567-M

Dr. Carleton G. Osgood

HAMMASLÄÄKÄRI

373 Granite St., Quincy, Mass.

Tel. GR. 2-4258

Jos tahdotte todellista

Ruisleipää

maistakaa

KASANOF'S

valmistamaa ruisleipää

Dr. William D. Michael

Dr. William D. Michael, Jr.

OPTIKOT

1581 Hancock St., Quincy, Mass.

Tel. PResident 3-6735

• LARRY'S •

JenneyService Station

Larry Ulvila, Mgr.

376 Water St., Quincy, Mass.

Puh. GRAnite 2-9311

Liberty Baking Company

Vahtiaita- ja tukkuliike

LEIPURIT

339 Water St., Quincy, Mass.

Puh. GRAnite 3303

ONNITTELEMME TEITÄ

Helmi ja Hjalmar Walkonen

25-vuotisen häääpäivänne johdosta, jota vietettiin syyskuun 9 p:nä Monomonack järven rannalla, N. H.

Oli suuri juhlahetki, kun täyttyi 25 vuoden retki. Sitä johtanut on onnen tähti, kun Helmi ja Jallu yhteiselle taipaleelle lähti.

Sama onnen tähti yhä valaiskoon ja johtakoon tielle suurempaan 50-vuotisjuhlaan. Sitä toivomme hartaasti allanimetyt. — S. K.

Sukulaiset

Raymond Walkonen, Florida

Matti Walkonen

Aina ja Antti Walkonen

Mr. ja Mrs. Kauko Walkonen ja perhe

Mr. ja Mrs. Herbert Walkonen

Aino ja Otto Tikkanen

Toivo Tikkanen

Aili Tikkanen

Mr. ja Mrs. Paul Tikkanen

Mr. ja Mrs. Walter Tikkanen ja perhe

Mr. ja Mrs. Arvid Lake, Dracut, Mass.

Mr. ja Mrs. Reinhold Lake ja perhe, N.J.

Mr. ja Mrs. Emil Heino, McKinnon, Ga.

Gardner, Mass.

Mandi ja Victor Wirtanen

Saimi ja John Airola

Aili ja Wilho Berg

Mr. ja Mrs. Ragnar Shutz

Hanna ja Leino Parhiala

Mary ja John W. Menne

Alina ja Ed. Penttinen

Elli ja Henry Luoto, Florida

Alma ja Urho Kauppinen

Martha ja John Juslin

Olga ja Jalmari Wirta

Liina ja Oscar Mäki

Mary ja William Laitinen, Florida

Irene ja Roland La Roche

Mandi ja Oscar Laakso

Ida ja Frank Jokinen

Mandi ja Henry Hannus

Lisli Tihoenen ja Toivo

Helmi ja Kalle Järvelä

Sandra Sinervo

Olga ja Evert Lahti

Fanny ja Oscar Fimlaid

Lyyli ja Roy Oberg

Otto Paappanen ja Bella

Anna, Ella ja Oliva Rauma

Elsie ja Henry Fisher

Elsa ja Toivo Linden ja työt

Hulda ja Sulo Lehto ja Larry

Alli ja John Wirkkala

Clara ja Alex Lipsula

Hilma ja Antti Blom

Elsa ja Juho T. Suominen

Senja ja Walle Johnsoh

Lempi ja Otto Asikainen

Helmi ja Abel Ylönen

Sylvia ja Charles Kliney ja Evelyn

Ida ja Elmer Manninen

Martha, Sulo ja Linda Nivala

Tynee ja William Kemp ja Wayne

Mary Silverberg

Sofia ja Oscar J. Lahti

Fannie ja Eino Lehtovaara

Hilma ja Onni Kauppinen

Sigrid Kauppinen

Templeton, Mass.

Fannie ja Nestor Mäki

Sulina ja Uno Kaski,

Hubbardston, Mass.

Lilja ja Jalmari Wirkkala

Emma ja Heino

Fitchburg, Mass.

Paulina ja Ernest Toko

Evelyn ja Olavi Toko

Mr. ja Mrs. Weini Santaviita

Liina ja Oscar Mäki

Irene ja Henry Lindquist

East Jaffrey, N.H.

Fanny ja Charles Jurva

Ashburnham

Ida ja Axel Mesäinen

Hilma ja Kalle Snelman

Boston, Mass.

Riikka ja Oscar Seppä

Lempi ja Matti Dove

Harrisville, N.H.

Mr. ja Mrs. Arthur Wikman

Mr. ja Mrs. Fred Sundstrom

Westminster

New York City

Raivaajan New Yorkin konttori: 2056-5th Ave. Puhelin LEigh 4-0906. Konttori avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—8.30 illalla.

Raivaajan tilauksia ja ilmoituksia vastaanotetaan. Rahalahetyksiä Suomeen toimitetaan.

Wilho Hedman, toimittaja.
M. Lyytikäinen, liikkeenhoitaja.

TYÖVÄENTALOSSA PÄIVÄLISTÄ:

Lauantaina 29 p. tanssit suuressa salissa klo 8.30. Viola ja Bill Syrjälä soittavat. Lainakirjasto avoinna kello 8—10.

Sunnuntaina 30 p. Syyskuun viimeiset tanssit Vesan salissa klo 7.30. Viola ja Bill Syrjälä soittavat.

Tiistaina lokak. 2 p. Valistuskomitean kokous klo 8.30.

Torstaina lokak. 4 p. ASKL N. Y. aluetoimikunnan kokous klo 8.

VIERAITA MAYNARDISTA

Sunnuntaina lokakuun 7 päivästä muodostuu ensimmäinen laulu-, soitto- ja näytelmäilto Työväentalossa, alkaen kello 4.30.

Maynardin näytelmäjoukkue vieraillee, esittäen luterilaisaiheisen näytelmän ”Vuoren varjossa”, toisena ”Diktattori”, nykyajan poliittinen näytelmä ja kolmantena kaunis italialaisaiheinen laulunäytelmä ”Bastien ja Bastienne”.

SYLVIA AARNION KONSERTTI

Työväentalon suuressa salissa on lauantaina lokakuun 20 päivänä kello 6. Tämä on tarkoin pidettyä mieltä. Konsertti päättyy ennen samana iltana olevia tansseja, joten sinä iltana pääsee kahteen tilaisuuteen, ensin konserttiin ja sitten tansseihin.

LAULUMIEHILLE

New Yorkin laulumiehille on tietävästi hyvin vähän karkkeimpia luonteenvikoja — onhan heillä joko armona tai ansiosta siivojen kelpomiesten maine — mutta eräs heikkoa on heissä vuosien mittaan ollut niin silmiinpistävä, että siitä on lempeästi huomautettava.

Nimittäin siitä, että kun syksyisin ilmoitetaan toimintakauden alkamis-päivä, niin monet heistä ajattelevat, etteivät ne kaikki kuitenkaan vielä jaksaa tulla harjoituksiin, ja koska siellä on niin alussa vain tynkijoukko, niin eihän sinne kannata minunkaan mennä. Sattuipa niin somasti, että minulla on juuri silloin edessäni eräs toinen tärkeä urakka. On kutsuttu päivälisille, syntymä- (vai oliko se nimi) päivän viettoon, kukonhänkäpariin: pitää lyödä puolipohjat tuon pojanveikarankien, se kuluttaa kenkiä niin kauheasti; pitää lähteä avioavonon kera ostoksille (ikävää ja kallista hommaa); pitää mennä hammaslääkärin kidutettavaksi; pitää tehdä sitä tai tätä välttämättä juuri tuona nimenomaisena harjoitusiltaan.

Seurauksena on, että kauden ensimmäisiin harjoituksiin saapuu tosiaankin vain tynkäjoukko, piskuisen lauman kalkeinen velvollisuudentuntoisimpia. Joukon pienuus lamauttaa mukana olevien mieltä ja ennen muita rakkeitaan tempovan, vireän johtajapolisen (ie. Jussi Himangan) mieltä. Harjoitus noin 2 viikkoa myöhemmin on himpunverran parempi, ei läheskään täysilukuisen sekään. Vasta kolmannessa tai neljännessä harjoituksissa alkaa olla niin paljon miehiä, että harjoitukset käyvät jotenkuten laatuun.

Kuulkaahan nyt Laulumiehet, enti-

CHARLES E. HIRSIMÄKI Lakimies

135 BROADWAY, SUITE 1207
NEW YORK 6, N. Y.
Puhelin: RECTOR 2-9571
(Kotiin: SHORE ROAD 5-1570)

HELSENKIIN

9 lentoa joka viikko

Helsingistä ja Helsinkiin

Paluupalkkatilaukset järjestetään ennen lähtöä New Yorkista.

Valtuutettu asiamies

Sandinavian Airlines System

Pan American World Airways

Harlem Travel Bureau

124 St. ja 5th Ave., N.Y.C.

Puhelin LEigh 4-1622

SILMÄIN HOITO

ON VALTAMATON JOS

silmiä veressä, kirvele, hämää, syhy, jos ne ovat arat tai pöyryä ki-

vistää ja ki-

la luokseen ajoissa, kun joutuu ku-

tumaan myöhemmin.

Dr. GUSTAV ENDLER

Laillinen silmäiläkär

54 E. 123 ST., NEW YORK CITY

Park ja Madison ave. välissä.

Suomeen. RAIVALLA.

Skandinaavien LENTAMALLA

Selma Leeman Co.

Matkatoimisto 27 EAST 125 ST. NEW YORK LE 4-2720

set sekä uusiksi alokkaiksi taivutet-
tavat: Torstai-iltana lokak. 4 p. klo 8
pidetään tämän syksyn ensimmäiset
harjoitukset omassa harjoitushuo-
neessa, Washington Irving korkeakou-
lulla, 16-kadun ja Irving Placen kul-
mauksessa. Tämä ensimmäinen har-
joitusilaisuus on ylen tärkeä mones-
takin syystä. Mainittakoon muuta
mia:

Ensiksikin siksi, että koska Town
Hall on nyt jo varattu yhteiskonsert-
tia varten eestiläisen kuoron kanssa
ensi maaliskuun 8 p. iltana, tulee mai-
nuttu salin vuokraus vaatimaan eri-
näistä taloudellista toimenpidettä.

Toiseksi sen takia, että k.o. jättäiläi-
syytys, jossa suomalaistenkin on taas
osaltaan pyrittävä ylläpitämään kan-
sallisuutensa mainetta, vaatii heti
alunperin mitä ahkerinta harjoitusta.

Kolmanneksi sen takia, että sanka-
ribariton Kim Borg (joka muistetaan
Teekkarikuoron käynnin ajoilta) saa-
puu kuin kotolaton lähettämänä New
Yorkiin maaliskuun alkupäivinä ja on
lunannut tulla ennen Detroitin me-
noaan Laulumiesten solistiksi yhteis-
konserttiin. Laulumiesten pitäisi siis
koettavana päästä sellaiseen kuntoon, et-
tä kehtaisivat viedä niin loistavan so-
listin mukanaan joutumatta itse kovin
surkuteltaviksi.

Muutkin pienemmät rutiniasiat
vaativat kaikkien vanhojen Laulu-
miesten sekä mahdollisimman usein
tuosien läsnäoloa ja reilua yritteli-
läisyyttä jo ensimmäisissä harjoituksis-
sa lokak. 4 päivän iltana. — Y. S.

HUGO SIEKKINEN KUOLLUT

Hugo Siekkinen, Varma Osuustal-
la, kuoli Metropolitan sairaalassa
syyskuun 15 p:nä ja haudattiin tiistai-
na syyskuun 17 p. Walter B. Cooke
hautausmaahan, Tremont Ave. ja
Grand Concourse. Hän oli syntynyt
Wangassa Jyväskylän pitäjässä, oli
iältään 62 vuoden. Siekkinen oli ai-
matiltaan kottikappari, mutta viime
vuosina sairauden takia oli työttömä-
nä. Hän teki matkan Suomeen tarkoi-
tuksella löytää parannusta, mutta sai-
raus oli päässyt niin pitkälle, että ter-
veys ei palannut. Nuoruutensa päi-
vänä Hugo Siekkinen oli ollut pitemmän
aikaan Marguettessa, Mich. ja siellä
meni naimisiin. Häneltä jäi New
Yorkiin vaimo Heidi ja tytär Rauni.
Siekkinen perhe saapui New Yorkiin
kolmeitoista vuotta sitten.

Brooklyn, N. Y.

Käynti Suomi-hovissa

Olen useita vuosia kuullut puhut-
tavan Suomi-hovista, joka on tullut
kuuluisaksi kesäloppupaikaksi. Se si-
jaitsee luonnon ihanalla paikalla suu-
ren neljäkymmentä mailia ympäri-
mäitään olevan Lake Hopatcong rann-
alla New Jerseyssä. Sopivampaa
paikkaa ei juuri voisi suomalaisen
kaipausta löytyä, sillä näköala on
kaunis, järvi hyvä uimiseen ja kalas-
tamiseen. Minua kiinnosti eniten si-
inä se, että tämän paikan omistajana
ja sen hoitajana on kaksi suomalaista
naista, nimittäin Miss Selma Leeman
ja Miss Saimi Uggeldahl. Paljon on
pitänyt olla uskallusta ottaa sellainen
suuri, kymmeniä tuhansia maksava
paikka käsiinsä ja paljon tarvitaan
tarmoa pitämään sitä yllä. Näkee he-
ti että siinä ovat naiset johdossa, sillä
joka paikassa näkyy kodikkautta ja
sen tuntua. Järjestely on kaikinpuolin
hyvä ja samalla kodikas, jota tuskin
voi saada muut kuin naiset aikaan.
Juuri tämän kesäkauden viimeisenä
sunnuntaina, kun vietettiin kesän lo-
pettajaisiä, sattuivat neiti Uggeldahlin
syntymäpäivä, joten oli saapunut hän-
nen ystäviään ja sukulaisiaan juhli-
maan ja niinpä sunnuntai-iltaa varten
olikin kaksikertainen lopettajajuhla
ja samalla syntymäpäiväjuhla. Lau-
lettiin syntymäpäivälaulu ja Saimin
rintaan kiinnitettiin kaunis orkidea-
kukka. Lyhyitä puheita pidettiin ja
runoja lausuttiin, samoin laulettiin.
Useita vieraita pyydettiin sanomaan
onnittelunsa. En muista kaikkien ni-
iä, vaan tuomari Hirsimäki aloitti
kauniin sanoin ohjelman, jota sitte
jatkuu pitkäksi, kunnes tuotiin synty-
mäpäiväkaakku ja uudelleen laulettiin
Happy Birthday sekä ”Sä kasvoit
neito”. Tämä kaksoisjuhla oli harvi-

Ashtabula, Ohio

K. V. Liiton kokous

Ashtabulan Aunella onnistuivat
erikoisen hyvin. Vieraitakin oli Eriest-
istä ja Conneautista. Kaunis ilma oli
houkuttellut ihmisiä ajelulle ja niin
sittie oli mukava pistäytyä Aunella
iltapäiväkahvilla. Kahvivieras tuli spe-
sialpostissa aivan Arizonasta. Mrs.
Sanna Jokilehto lähetti rahan kanvi-
kassaan sanoen, ettei hän nyt itse sinne
kerkiä, vaan ehkä jo seuraavaan ko-

Warren, Ohio

Mullins teollisuuslaitos Warrenissa

on kehittänyt uuden, teräksen suju-
tamis-systeemin kylvämiä. Entinen
Liberty Steel-laitos järjestettiin uu-
destaan käyntiin, jossa tämän uusin-
maan systeemin mukaan kylvämiä te-
räksen kappaleista puserretaan tykin
ammukseen hylsyjä. Hallitus antoi
yli 20 milj. urakan, jota tällä uudella
systeemillä täytetään. Erikoisuus on
siinä, että nykyisillä puristuslaitteilla,
joilla puristuksella voidaan rautea
sujuuttaa ja vielä ohjata sujuus, ku-
ten lasin puhaltaminen, mien mu-
kaisesti. Tähän saakka on sujuus
sujuutukseen tarvittavan hirteen paine.
Keksintö tunnetaan nimellä ”Goldflo”
ja etuisuus on myös siinä, että raaka-
ainetta ei mene hukkaan kuin murtto-
osa entiseen verrattuna, sillä tarvitta-
van osan voidaan ottaa vain sen
verran terästä, mitä sen valmistuk-
seen tarvitaan.

Sotalapsia

Sotakentillä palanneiden lapsia
meni ensikertalaisena. Lapsia 300 e-
nempi koulun kuin viime vuonna.
Oppilasten lukumäärä on nykyään
8,239, joka on 1,500 vähempi mitä oli
1930, vaikka silloin väkiluku oli lähes
9,000 pienempi, mutta koulua käy-
vien luku oli suurin sen jälkeen.
Koulut myös ottavat suurimman osan
veroista, sillä kaikista veroista 62 ja
puoli pros. menee Warrenin koululle,

Greene, R. I.

Tapaturma

tapautui viime lauantaina täällä Gree-
nessä, kun Jack Thomson, 31 v. ja
Fred Ball, 55 v. olivat maalaamassa
erästä rakennusta. Telineet pettivät ja
miehet putosivat 22 jalan korkeudesta
sementtikäytävälle loukkaantuen pa-
hasti. Jack sai jalkoihinsa ja selkään-
sä luunmurtumia, Fredillä meni polvi-
luu rikki monesta paikasta. Jack on
niin huonossa kunnossa ja ajetuksis-
sa, että ei ole vielä voitu laittaa kipsi-
siini. Loukkausten tapahtuttua vie-
ttiin molemmat Rhode Islandin sairaal-
aan, jossa ehkä joutuvat olemaan
pitkään aikaa. Toivotaan että paranee-
vat entiselleen. Jack on Hanna ja
edemmenneen Jaakko Thomsonin poika,
tältä Greeneistä, samoin Fred Ball
on Greenin asukkaita, kaikille hyvin
tunnettu. Hänellä on maalausliike ja
Jack oli hänellä työssä. Työ oli juuri
valmistumassa kun tämä onnettomuus
tapautui. Työläisillä on aina vaara
tarjolla.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Maynard, Mass.

Virkistävää valistustilaisuus

Kun T. Y. Taisto vietti syys- ja tal-
vikauden toimintansa avajaisjuhlaan
viime sunnuntai iltapäivällä, niin
muodostui siitä virkistävää ja opetta-
vaa yhdessäolun hetki. Tilaisuuteen
oli saapunut huomattava joukko ylei-
sää, ei ainoastaan oman kylämme
asukkaita, vaan vieläpä ulkopuolisia-
kin vierailijoita toistista kaupungista.
Juhlaohjelman aloitti V. Niskanen,
tähtäen lyhyesti yhdistyksen kult-
tuuritoimen merkitystä alkavalla syys-
ja talvikauden toiminnalla, lausuen
samalla läsnäolijat tervetulleeksi. Si-
tä seurasi ansioituneen musiikkihar-
rastelijan Mrs. Tyne Gladin näppä-
riä esitetyt pianosoitot. Kutsuttiin
esiin All American Clubin sekakuo-
ro, joka johtajansa Roy Helanderin
johtolla esitti soitintuhtaasti useita
sävellyksnumeroita. Kuoron esitykset
palkittiin vilkkailla aplodeilla, vie-
läpä vaadittiin toistoja, joita saatiin
kin. Kun Roy Helander oli vielä esi-
tänyt soololaulua Mrs. Tyne Gladin
säestyskäsillä, esitettiin puhujanpaikal-
le toiv. William Reivo, Fitchburgista.

Kun puhuja oli tehnyt hiljattain
Suomimatkan ja häntä oltiin erityi-
sesti pyydetty selittämään miltä Suo-
mi nykyään näytti, minäkalaisia he-
nä rätteitä ja matkahavainnoita hän
Suomesta sai, niin tästä pyyntöä nou-
dattaa Reivo kohdisti koko puheensa
Suomea koskeviin kysymyksiin.
Verrattain laajassa ja asiallisessa esi-
tyksessään hän loi mielenkiintoisen
yleiskuvan niistä olosuhteista, joihin
hän lyhyellä vierailullaan ehti Suo-
messä tutustua. Ollen tasapuolinen
keskittämies, totesi puhuja siellä
havainneensa sekä valo- että varjo-
puolia. Valopuolina hän näki ensik-
sikin sen, että Suomi on saanut ko-
nanaan uudet kasvat sen jälkeen,
kun meidän vanhempi siirtolaispolvi
on sieltä poistunut lähes 50 vuotta
sitten. Paitsi niitä uudistuksia, joita
on toteutettu talousalalla eri aloilla,
vaan sen lisäksi yleisessä kielenkäy-
tössäkin on tapahtunut sellaisia

uudistuksia, että on turvaututtava
tietosanakirjaan, päästäkseen selville,
mitä se tahi tämä vieraskielinen sa-
na tarkoittaa, lausui puhuja.

Päättävällä yksimielisyydellä ja
työtarmolla on Suomessa tehostettu
sotakorvaustautantoa ja siinä onkin
jo päästy lähelle toivottua tavoitetta.
Ensi vuoden ajalla on tämä raskas ja
tunnon sotakorvaus loppuunsa-
tu, kommunistien vastatoimenpi-
teistä huolimatta. Melkein yllättä-
västi tuntui sekä, että lähes 500
Karjalan siirtolaiselle on kohonnut
uusia aistikkaasti rakennettuja asun-
toja kautta maan, vaikka toiset go-
dan aiheuttamat velvoitukset ovat
kansantaloutta kuormittaneet, totesi
puhuj.

Uudistuksia on myöskin havaitta-
vissa maanviljelysalalla. Paljon työ-
tä kysyvä ja epäkäyttännöllinen pel-
tojen ojitus on Suomessa hylätty. Jos
ojitusta tarvitaan, tapahtuu se sala-
ojituksen muodossa. Entiset riitihä-
kennukset — monine kummituksi-
neen — ovat myöskin hävinneet ja
niiden tilalle tullut viljan leikkuu-
ja pumakonkreet. Paitsi näitä uudistuk-
sia, Suomen suurtilat on jaettu mo-
niin osiin Karjalan siirtoväen käyt-
töä varten, joten maanviljelys ja
karjalatous on niissä muuttunut pien-
tiläluokaksi. Tästä johtuu myöskin se,
että karjatuotteiden lähetys ulko-
maille on melkein kokonaan tyrehty-
nyt.

Että Suomea kohdanneet sodat ovat
jättäneet syviä arpia sen taloudelli-
seen elämään yleensä, tulee silmiin-
pistävimmin esille kulkuneuvoissa,
eristysessä rautatieliikenteen rappeu-
tuneisuudessa. Junia liikennöi paljon
harvemmin kuin ennen ja niiden si-
sustus ei näy täyttävän alkeellisen
piakaan mittoja. Syy yksinkertaisesti
näiden epäkohtien korjaamiseen on
ollut siinä, ettei rautatiehallituksella
ole riittänyt varoja näiden kulkuneu-
vojen uudistamiseen toisten talousra-
sistusten ohella päätteli puhuja. Mitä
taasen Suomen yleiseen elintasoon
tulee, niin puhuja havaitsi sen olevan
tydyttävää. Tosin kahvista, tuosta
Suomen kansan pidetystä nautintova-
lineesta tuntui olevan puutetta, mutta
sitäkin ei ota rajoitetusti vapaa-
kauppoista, vaikkakin tavattoman kor-
keasta hinnasta. Tässä on vain esi-
tetty pääpiirteet toiv. Reivon antoisin
puheen sisällöstä.

Puheen päätyttyä pidettiin välia-
ka, jolloin nautittiin emäntien kah-
vintarjoilusta. Sen jälkeen esittivät
Gardnerin toverinäyttämön vieraili-
jat yksinäytöksisen huvinäytelmän:

Warren, Ohio

Jotain suurta tulossa

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

koukseen. Kiitos vaan, oli oikein
hauskaa kuulla että olet ajatuksissasi
kanssamme vaikka välillä me on niin
pitkä matka. Kiitos Conneautin tove-
reille myöskin käynnistäne. Terve-
lloille tarjollaista joka oli hyvä ja jo-
ta riitti koko iltapäivän. Seuraava ko-
kous on Arojen kotona Superior ave.
15 p. lokakuuta. Se on maanantai-iltana
siksi, kun toveri Sulkanen on sil-
loin täällä. Tiistai-illaksi 16 p. koi-
tamme saada haalin jossa toveri Sul-
kanen puhuu. Tästä vielä tuonem-
pana.

Greene, R. I.

Tapaturma

tapautui viime lauantaina täällä Gree-
nessä, kun Jack Thomson, 31 v. ja
Fred Ball, 55 v. olivat maalaamassa
erästä rakennusta. Telineet pettivät ja
miehet putosivat 22 jalan korkeudesta
sementtikäytävälle loukkaantuen pa-
hasti. Jack sai jalkoihinsa ja selkään-
sä luunmurtumia, Fredillä meni polvi-
luu rikki monesta paikasta. Jack on
niin huonossa kunnossa ja ajetuksis-
sa, että ei ole vielä voitu laittaa kipsi-
siini. Loukkausten tapahtuttua vie-
ttiin molemmat Rhode Islandin sairaal-
aan, jossa ehkä joutuvat olemaan
pitkään aikaa. Toivotaan että paranee-
vat entiselleen. Jack on Hanna ja
edemmenneen Jaakko Thomsonin poika,
tältä Greeneistä, samoin Fred Ball
on Greenin asukkaita, kaikille hyvin
tunnettu. Hänellä on maalausliike ja
Jack oli hänellä työssä. Työ oli juuri
valmistumassa kun tämä onnettomuus
tapautui. Työläisillä on aina vaara
tarjolla.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

Ne kauan odotettu tanssit ovat nyt
”Royal Gardenissa” (entinen Lake ave.
haali) lokak. 20 p. Veeran tahdilla.

Tuotot näistä tansseista nim. mitä
jää yli haalin vuokra ja soitajan pal-
kan, menee Suomen Olympialaiskas-
saan. Mehän emme olekaan tuon
asian eteen panneet vielä rikkaita ris-
tiä, joten nyt on tilaisuus kaikilla
asianainnostuneilla antaa roponsa tä-
hän hyvään tarkoitukseen ja viettää
samalla hauskan illan. Toivotaan et-
tä naapurikyläläiset ottavat tämän
huomioon. Conneautilaiset ainakin
lupasivat tulla viimeistä miestä myö-
ten. — T. e.

Warren, Ohio

Raudan muokkaaminen kylvämiä

FITCHBURG

SAI \$80,000 JALASTAAN

Miltonilainen 69-vuotias Lorenzo B. Cosgrove sai ellen Bostonin korkean oikeuden päätöksellä \$80,000 murskaantuneesta jalastaan B & M rautatieyhtiöltä.

Rakentamalla talon seinä- ja cinderblokeista, alennatte talon kunnossapitokustannuksia.

Pyyttää vapaata kustannusarviota suomenpuhuvilta liikkeenhoidajiltaan Wm. Hakkiselta.

S. K. BLOCK CO.,
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1995

Frank W. Bjorklund

Frank W. Bjorklund
Suomalainen
LAKIMIES

231 Main St. Norway, Maine
Puhelin 202 ja 417

Silmälasit

lääkäri tarkastuksella saatte meiltä kaikkia halvemmalla ja taustat hyvät.

Jos ostatte lahjaksi kulta- tai hopeatavaraa on silloin edullisempi tulla meille. Meiltä saatte erikoishinnalla.

C. J. KAUPPINEN
711 Main St. — Fitchburg, Mass.
Tel. 2-9055

HUOM!

Paanatanssit

Ashbyn Majassa lauantaina 29 p:nä

— LAMMIN ORKESTERI SOITTA —

Oviraha 60c.

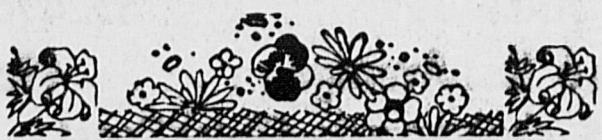
HUOM!

Halutaan

hedelmä- ja kasvisosaston hoitaja

Haluamme Osuusliikkeemme päämyymälään kasvis- ja hedelmäosaston hoitajan, jonka tehtäviin kuuluu vihanneksen ja hedelmien osto, hinnoitus, näytteille asetus ja myynti. — Kykenevälle henkilölle tämä on pysyväinen toimi. — Muita yksityiskohtia voidaan tiedustella joko persoonakohtaisella käynnillä tai kirjoittamalla liikkeeseemme. Haluamme täyttää toimen hyvin pian.

UNITED CO-OPERATIVE SOCIETY
MAYNARD, MASSACHUSETTS

Mitä sydämellisimmät onnitelut 60-vuotisen syntymäpäivän johdosta

August Korhoselle

Bertha Korhonen
Mauri ja Mary Korhonen ja pojat
Sisko Mary perheineen West Paris, Me.

Mrs. Palonen ja perhe

Anna Autala

Lyyli ja Antti Linna

Olga ja Henry Frandilä

Aino ja Uno Aho

Anna ja Veikko Hellen

Ida ja Sam Laitila

Selma ja Oscar Niemi

Frank ja Olga Mäki

Selma ja Herman Aho

Emmi ja Anton Lamminen

Samuel S. Laitila

Ida ja Sam Laitila

Emma ja Onni Mannila

Hilja ja Matti Mäki

Sandra ja August Aijälä

Olga Jokelin

Mari ja Moses Wasara

Ida ja Sulo Nevala

Elli ja Joseph Jokinen

Lyyti ja Matti Siikki

Sanni ja Evert Haavisto

Lydia ja August Helman

Helmi ja Frans Isaacson

Aino ja Oscar Carlson, Ashby

Lydia ja Walfred Kallinen

Anna ja Abraham Koski

Emma ja John Heikkinen

Selma ja Kalle Heikkilä

Lempi ja Frank Mäki

Anna ja Jalmar Sulin

Liina ja Mauno Alin

Naemi ja Henry Puraenen

Gertrude ja Arno Kolm, Springfield

Viola ja Benny Autala

KIITOS!

Lausun sydämeästä lähteneet kiitokset toimihenkilöille, jotka järjestivät 60-vuotissyntymäpäiväjuhlan minulle sunnuntaina, 23 p:nä syyskuuta. Kiitos Antti Linnalle muisto-sanoista, Lyyli Linnalle runosta ja osaottaneille, jotka ette voineet saapua. Kiitos käytännöllisestä lahjasta ja rahasta.

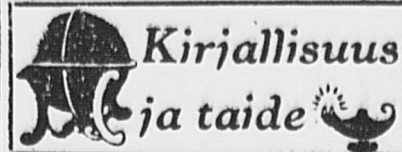
Kiitollisuudella,

August Korhonen,

High Rock Rd., Fitchburg, Mass.

Pysäköintimittarien asennus aloitetaan

Majuri Peter J. Levanti ilmoitti eilen, että tänä aamuna ryhdytään toimintaan pysäköintimittarien asentamiseksi lisää Mainkadun eteläpuolelle Centralkadusta Cushingkatuun ja myös pohjoispuolelle Myrtle avenues-ta Snowkatuun saakka. Näillä osilla sallitaan tunnin pysäköinti, kuten jo aiemmin asennettujen mittarien kohdilla. Kun mittarit koonneet eivät ole vielä saapuneet, asennetaan mainituille seuduille nyt ilmoitukset tunnin pysäköinnistä. Mittarit asennetaan heti kun ne saapuvat.

Olen mielen ahneudella seurannut

Raivaajan kirjallisuus ja taide ja Lukijain osasto, että olisi joku jokin sanonut Elis Sulkasen toimittamasta Amerikan Suomalaisen Työväenliikkeen historiasta. Ja niin Raivaajan vastaava toimittaja Yrjö Mäkelä selosteli hyvin sanoin, johon Aarne Halonen myöskin lisäsi, miksi kirja on arvokas ja jokaisella luettava.

Siis, jos sallitaan, niin sanon: Elis Sulkasen kirjoittama Amerikan Suomalaisen Työväenliikkeen Historia on kirjoitettu matillisesti, mielenkiintoisesti selostettu asiat tositapahtumain perusteella. Siis suosittelun kirja jokaisen luettavaksi, ikään ja puolueeseen katsomatta. Raivaajassa toimitettu painotyö on siisti ja puhdas, sekä mieluinen katsella. Kirja olisi mainio joululahjaksi Suomeen ja tähän maahan, joten lukekaa Amerikan

Suomalaisen Työväenliikkeen Historia. — Kirjan lukeut.

Lukijain Osasto

Tri John Kolehmainen Minn. Yliopistossa

Minneapolis, Minn. — Tohtori John Kolehmainen, Heidelbergin Yliopiston professori, on nimetty vierailuvaksi professoriksi tulevaisuuden talvikauden Minnesotan Yliopiston Skandinavian osastoon.

Tohtori Kolehmainen on suomalaiselle tunnettu Amerikan suomalaisia koskevan historiatutkimuksen johdosta. Hänen viimeisimpiä teoksiaan on Haven in the Woods, jossa luodaan erinomaisen hyvin onnistunut katsaus suomalaisten siirtolaisten vaiheisiin Wisconsinin valtiossa.

Norwood, Mass.

Pankin entinen kasööri saanut tuomion

T.k. 25 päivä oli Norwood Bank and Banking South Norwoodin toimiston entinen kasööri Fred Kruchas liittovaltion oikeudessa Bostonissa syytettyä mainitun pankin varojen kavalluksesta. Aikaisemmin oli hän kielletty, mutta nyt hän tunnusti syyllisyytensä. Hänen lakimiehensä James O'Connor pyysi tuomaria olemaan armelias hänen asiakkailleen ja vapauttamaan syytetyksen katsannonalaiseksi, että hänellä olisi parempi mahdollisuus korvata tekemänsä kavalluksen. Tuomari Ford vastasi tähän tiukasti, että pankkien työläiset, jotka kavaltavat työnantajansa varoja käyttäen niitä kämpälykseen, eivät an-

saaneet armahdusta ja tämä mies voi korvata varat sen jälkeen kun on kärsinyt rangaistuksen. Hän tuomitsi Kruchaksen kolmeksi vuodeksi kurtusuukseseen. Kavellettu summa oli \$27,709.21. Rahat olivat menneet hevos- ja korakilpailuihin sekä "reiluun elämään".

Yrittivät karata vankilasta

Entinen norwoodilainen John Epiech, joka on kärsimässä 15—20 vuoden vankeusrangaistusta valtion vankilassa Charlestownissa, tekemästään rosvousyrityksestä Bostonissa, tavattiin erään toisen vangin kanssa 14 jalkaa korkealta vankilan katolta, jonne olivat kiivenneet pakoa yrittäessään. Vartijat kuitenkin kuulivat katolta räpinää ja miehet joutuivat kiinni. Miehet olivat sitoneet kaksi 7 jalan tika puuta yhteen, jonka avulla pääsivät katolle. Vankilan virkailijat sanovat yrittäneen narkemiseksi, sillä karkureita olisi vielä ollut useampia korkeita muureja kiivetä ennen kuin olisi voinut päästää vapautteen. Pakoyrityksen tehtyään joutuivat miehet eristettyiksi toisista vangeista.

Kunnanlipppaan keräykseen on suunniteltu saada tänä syyskuun 25 tuhatta dollaria. Noin puolet tästä summasta käytetään sairaalamme tapon peittämiseksi. Keräys aletaan lokakuun 14 p:nä Rahaston kiinteän nimen Community Chest.

Quincy, Mass.

John Pyyny kuoli

(Puhelintieto)
Noin 8 vuotta sairaalassa ollut Mr. John Pyyny kuoli tänään 76 vuoden iässä. Hän asui numerossa 15 Larkkadulla. Hän oli syntynyt Rovaniemellä ja asunut Quincyssä 15 vuotta, ja oli ammatiltaan kivenhakkuri. Tässä maassa hän oli ollut noin 50 vuotta. Läheisimpinä omaisina hänellä jäi vaimonsa Mrs. Hilda (Ruuska) Pyyny, 10 lasta ja 9 lasten lastenlasta sekä sisar Suomessa. Hautajaiset pidetään Hannelin hautauskirkossa lauantaina, t.k. 29 p:nä, klo 11. Vainaja haudataan Mt. Wollastonin hautausmaahan. Papilliset tehtävät suorittaa past. John Haverinen.

— HARTAUSSEUROJA —
NEW IPSWICHIN APOST.-LUTH. SEURAKUNNAN KIRKOSSA

Lauantaina, syyskuun 29 p:nä kello 8 illalla. — Sunnuntaina, syyskuun 30 p:nä klo 2 ip. ja klo 7.30 illalla.
Emil Stromback, Detroitista, tulee puhumaan näissä tilaisuuksissa englannin ja suomen kielellä.

FITCHBURG

Jos se on tehty lasista, niin meiltä sen saatte ja asettame paikallenne hyvin.

Leo Bessette Glass Co.

Varmuuslasia autoihin — Teräksisiä ikkunakehyksiä lasittamista. Vahvaa ja tavall. ikkunalasiasia. Metallisia liikehuoneiden edustoita. Peilien hipoimista.

272 Water St., Fitchburg, Mass.
Puhelin 3-3412
Kotipuhelin: Leominster 2738-W

UNION

9½ Prichard St., Fitchburg
Tel. 3-6466

KENDALL CATERING CO.
56 North Street Fitchburg, Mass.
Tel. 2-3155

JAATELOX

Huolehdimme tarjoilusta häissä.

CENTRAL PHARMACY

Suomalainen Apteekki
758 Main St.
Fitchburg, Mass.

S. A. Waris, Reg. Ph.

Reseptit valmistetaan huolella ja kohtuuhinnoilla

T. L. McCORMICK MUUTTOTYÖTÄ
Paikallista ja pitkänmatkan trökiä
Tel. 2-1745
27 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

LUNENBURG, MASS.

Hilltop Service Station
Tajereita — Pattereita
Tarkvikkeita
Keittouuni- ja lämmityslaitteita
Mass. Ave.
Tel. Lun 190, Lunenburg, Mass.

Ashby, Mass.

"Paanatanssit"

Majahaalissa tämän viikon lauantaina 29 p. nuoret sekä vanhat ovat toimissa tällä kertaa, että kaikki on varmasti asiallisessa kunnossa. Lammien orkesteri on myös varustautunut uusilla musiikkikappaleilla hauskutta maan tanssijoita. Kaikkia kutsutaan näihin kemuihin ja pukeutumaan, kuten on tapana paanatanseissa. Paikintojakin annetaan ensiseen tapaan.

Sairaalassa

Mrs. Anna Hyvärinen on täytynyt mennä sairaalaan takaisin. Hän oli kovin heikko sinne vietiäessä. — Tie doittaja.

Vastaukset alvaskarteluun
1. Etelä-Afrikassa.
2. Amiraali Joy.
3. Tanssi, katrillin mallinen.
4. Ainallinjärvi.
5. Mustanmeren.

Kirkollisia uutisia

WORCESTER, MASS.

Luterilaisen seurakunnan syyskuun ryhmän toimesta on arvokas juhla lauantaina 29 p. kirkkosalissa alkaen klo 7.30 ill. Juhlassa on laulu ja soittoesityksiä, lausuntaa, puhe, yhteislauluja ym. Kutsomme jokaista tähän syksyn ensimmäiseen juhlaan.

Sunnuntaina 30 p. on pyhäkoulu klo 9.30 ap. ja jumalanpalvelus klo 10.30 ap. — Viljo Heiman.

WEST BARNSTABLE, MASS.

Seurakunnan ompeluseuran kokous ja hartaustilaisuus pidetään lokak. 2 p:nä klo 7.30 illalla Mr. ja Mrs. Vihtori Ruuskan kotona Centervillessä.

Englanninkielinen sekä suomenkielinen jumalanpalvelus on luterilaisessa kirkossa lokak. 7 p:nä. Englanninkielinen alkaa klo 3 iltapäivällä ja suomenkielinen klo 4. Jumalanpalvelukset toimittaa past. Toivo Harjunpää. Tervetuloa mukaan! — T. K.

Fitchburg, Mass.

Wachusett Package Store

249 MAIN STREET — Tel. 2-0125 — FITCHBURG, MASS.

8-BELLS GIN — 90 proof 100% grain Neutral Spirits ½ pts. \$1.00, pts. \$2.00; 4/5ths \$3.25.
8-BELLS CALIFORNIA SWEET WINE — pts. 50—55c; 4/5ths \$5c; qts. \$1.00—\$1.10; ½ gals. \$1.95—\$2.10; gals. \$3.75.
DRY WINES — Qts. 75c; ½ gal. \$1.35; gals. \$2.40.
8-BELLS WEST INDIES RUM — 86 proof. (4 years old) ½ pts. \$1.00—\$1.10; 10ths. \$1.00—\$1.70; 4/5ths \$3.25—\$3.40.

Kalastustarvikkeita,

Autojen osia — Autotarvikkeita — Radioitten korjausta
Television settejä — RCA — Motorola — Fada.
Omat eksperttimme asettavat paikallenne. Ei odotusta.
Nopea palvelu.

Victory Auto Supplies

829 Main Street Tel. 2-9332 Fitchburg, Mass.

BRANDT BROTHERS — HOMGAS —

MYNTI ja PALVELU.

Pullokaasun välittäjät

Keittämiseen — Lämmittämiseen — Jäähdyttämiseen.
Koteihin ja liikkeisiin — Ei minimiä — Kuukausittain veloitus.
Westminster Fitchburg
Tel. 105 Tel. 3-6537

K. E. RAUTIO — Kotien kalustaja

Oliver Furniture Co.

791—797 MAIN ST. Puh. 2-0222 FITCHBURG, MASS.

de LONGCHAMP SALES, INC.

OLDSMOBILE Rocket Motors — CADILLAC kahdeksalaisia
Erikoisen hyviä KÄYTETTYJÄ AUTOJA ja TROKEJA
139 HARVARD STREET — Puh. 3-4384 — FITCHBURG, MASS.

CHRISTIE and THOMSON

OF FITCHBURG, INC.

Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjät.
Pitkäaikaisella palveluksella olemme osoittaneemme luotettavuutemme.
Puh. 3-3746 Lunenburg St. Fitchburg, Mass.

FITCHBURG MOTOR SALES, Inc.

FORDIEN välittäjät

MYNTI- ja PALVELUSLIIKE

Eino Virta, suomal. edustaja

21 WILLOW STREET, Tel. 3-3001 FITCHBURG, MASS.

MATTHEWS MOTOR CO.

Fitchburgin vanhin autojen välitysliike

CHEVROLET MYNTI- ja PALVELUSLIIKE

17 SNOW STREET Tel. 3-4574 FITCHBURG, MASS.

HETI SAATAVANA

Kirjoituskoneita
Calcuatorföjre
Käytettyjä koneita
Jäljennöspaperia

LASKUKONEITA

Matkalleja
Shekkikoneita
Koneita vuokrataan
Kirj.koneen nautoja

SMITH BROS.

455 Main St. Puh. 2-3555 Fitchburg

MILL REMNANT SHOP

KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA

TEL. 3-4432

451 MAIN STREET, FITCHBURG, MASS.

Fitchburg Furniture Company

(H. R. Asiala)

Kaikenlaista koti- ja huonekalustoa

51 Academy St. Tel. 2-3007 Fitchburg, Mass.

PATARI OIL COMPANY

Texaco Crystalite Keittouuni- ja Lämmityslaitteilyä

Gasoliinia - Öljyä - Expertti rasvausta

High- ja Mechanic-katujen kulmassa. Puh. 3-3427 Fitchburg, Mass.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG
Mistä mainitit kaiselit? Mistä suussa sulavasta suklaasta? Tietysti tiedät: Ye House of John L. Bailey, 685 Main Street.

City Shoe Repairing. Kengät korjataan uusiksi. Hattuja puhdistetaan ja leitetään. Kun tarvitset palvelustamme yhden kerran, niin tömmö takaa että tulet toistekin — 831 Main St., Fitchburg, Mass.

TOWNSEND
Myytävänä kohtuushinnalla 28 eekkerin farmi: 6 huoneen talo, neljä valmista kanahuonetta, sauna, garage 3 autolle, 20 omenapuuta. — Kirjoittakaa: Mrs. Hilma Till, West Townsend, Mass.

MASON, N.H.
Myytävänä oikein hyvä Guernsey-lehmä ja kaksi nuorta hiehoa. — Oliva Murto, Jr., Mason N.H. Puhelin: Greenville 24-14.

LEOMINSTER, MASS.
Maksamme korkeimman markkina-hinnan broilereista ja kanaista. Soittakaa teid.: Leominster 2474.

PENNY SALE

WESTMINSTERIN
Kauppatalossa
tänään,
alkaen kello 8 illalla,
kirkon rakennusrahaston
kartuttamiseksi.
— TERVETULOA! —

LEDGEMONT
Elberta persikoita, Bosc. päärynöitä, McIntosh- ja Gravenstein-omenia, koriste-koornia. Paitinkanoja 39c lb. Nuoria kanoja 42c lb. Suuria paitinkanoja 50c lb.

Ledgemont Stand
State Road
Lunenburg, Mass.

Jatkuvasti kello 11:30
SAXON Päättyy huomenn!
Eleanor Parker elokuvassa
"A Millionaire For Christy"
Kello 1:00—3:50 6:40—9:30
Toinen, värillinen elokuva
"Thunderhead, Son of Flicka"

Raivaaja on halutuim
amerikansuomalainen
lehti Suomessa.

Massachusettsin sää — Lisään-tyydy pilvisyyttä ja lämpimämpää ilmapöytää, illalla saaleita. Sade päättyy yöllä. Huomenna osittain pilvistä ja kolempaa.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ
Raivaajan konttorin puhelinnumero on 3-3322 ja toimituksen numero 2-0661.

— Westminsterin kauppala-talossa on tänään illalla n.k. penny sale kirkon rakennus-rahaston kartuttamiseksi.

Nuoren Saiman jäsenet
myyvät etukäteen myyjäisissään lahjoitettavien palkintojen lahjo-lippuja. Ensimmäisenä palkin-tona on kauppamallinen televisio vastaanotin, minkä kuvapinta on 17 tuumaa, toisena kuljetet-

STOP & SHOP
SUPER FOOD MARKETS

Säästättä runsaasti
Stop & Shopin
Kannutettujen Ruokien Myynnissä

Tässä ilmoitamme myyn-tien myynnin! Tulette löytämään säästöjä kaut-ta liikkeen. Tulkaa tar-kastelemaan niitä ih-meellisiä säästöjä, joita Stop & Shop on kerän-nyt teille ja säästääkä-säästääkä! — Säästääkä!

STOP & SHOP
SUPER MARKETS

tava, pattereilla ja sähkövirralla käytettävä, radiovastaanotin ja kolmantena säästöbändi. Näitä lippuja tosin myydään vielä lau-antaina markkinoilla, mikäli niitä on jäljellä, samoin kuin lahjoitettuja ruokatarvikkeiden hinkin, joiden sisältö on todel-lakin kiintoisa: kana, kinkku, kasviksia, tähtiautetta jne. Myy-jäisissä on tietenkin myytävänä kaikenlaista käyttökelpoista ta-varaa. Erikoisesti mainittakoon suuret kuvapostikorttien varas-tot jotka myydään puolella hin-nalla. Nämä myyjäiset ovat ensi lauantai-iltana Saiman talossa.

Savelan keräys loppuvaiheessaan

Alje Savelan perheen hyväksi käynnissä olevaan keräykseen oli tähän aamuun mennessä kertynyt \$5,966.89. Suurimpia lahjoitussummia ovat sitten vii-me maininnan seuraavat: Wor-cestor County Council of Ameri-can Legion \$25; M. Rosenberg & Co:n työläisten keräys \$18.50; Saugus poliisilaitoksen jäsenet \$21; valtion keskeisen osan po-liisijärjestys \$150 ja Kendall Catering Co. \$50.

Savelan murhajutun selvittä-misessä toimiva valtion poliisi käytti apunaan huomisittana televisiota. Tällöin esitettiin ta-pauksen johtolankoja yleisölle Channel 7:n 15 minuutin ohjel-massa. Samoin tässä ohjelmassa selitettiin tutkimustöiden tä-hänastisia saavutuksia ja näyte-tään erinäisiä kuvia, mm. sen auton kuva, jossa Savela mene-tti henkensä jne. Televisio-ohjelman tarkoituksena on he-rättää yleisön muistelemaan kaikkea tähän juttuun kuuluvia seikkoja ja ilmoittamaan niistä poliisille, olivatpa nuo seikat mi-ten pieniä ja vähäpätöisiltä tun-tuvia tahansa. Televisiota käy-tetään nyt ensi kerran näillä seuduilla rikollisten kiinnisaa-misen apuna, mutta muualla tällä menetelmällä on saavutet-tu hyviä tuloksia. Jokaista, joka luulee tietävänsä jotakin Savelan murhaan koskevaa, pyydetään ottamaan yhteys heti joko paikalliseen poliisiin tai valtion poliisiin.

TILATKAA RAIVAAJA!

SF-filmi (H. Ramo) esittää parhaan yleisömenestyksen Suomessa saaneen riemukkaan laulu- ja musiikkilokuvan
"KAUNIS VEERA"
Lyhytkuvana: "EDUSKUNNAN PALKEILTA STADIONIN HILIMURSKALLE", jossa m.m. Oskari Tokoi puhuu.
CANTERBURY, Conn., lauantai, syysk. 29 p., klo 6 ja 8 ill.
FITCHBURG, Saiman haali, perjant., lokak. 19 p. klo 8 ill.

Suuret MYYJÄISET
SAIMAN HAALISSA ensi lauantaina
Leikkejä — Markkinoinmista
TANSSIA koko illan
— MANNISEN ORKESTERI SOITTA —
Sisäänpääsy vapaa. Tervetuloa!
F.A. Club Saima

Put Yourself in these Shoes

Curtis-kengät — muodin vii-meinen sana! Curtis-ken-gät — jalalle mukavat laatujaikineet! Curtis-ken-gät — avain tyy-likkääseen asuun! TULE JA OSTA!

hinta \$13.95

W. C. GOODWIN, INC.
356 MAIN STREET FITCHBURG
Yli 52 vuotta tunnettu hyvänä paikkana ostaa hyviä kenkiä.

Suuret juhlat Nuorison kirjastossa

Huomenna alkavat yleisessä kirjastossa viikon kestävä juh-lat Nuorten kirjaston vuosijuh-lan ja kansallisen kirjastopäivän merkeissä. Ohjelmassa on huo-menna klo 4 ip. lasten taruntunti, jolloin Brooklyni N.Y. yleisen kirjaston kuuluisa tarujen ker-toja Spencer G. Shaw esiintyy nuoremmille lapsille; klo 8 ill. hän kertoo tarula vanhemmille lapsille ja aikuisille. Lauantaina klo 10:30 ap. on televisionäy-täntö ja kirjojen esittely ja klo 3 ip. elokuva- ja musiikkiesityk-siä. Tiistaina, lokak. 2 p:nä vie-tetään Nuorten kirjaston varsi-naista vuosijuhlaa: klo 4 ip. ta-rinatunti ja klo 7 ill. vanhempien illta, jolloin nuorten toimesta esi-tetään "Library Skit". Torstai-na, lokak. 4 p:nä vietetään kan-sallista kirjastopäivää. Silloin on kirjastossa "open house" klo 9 aam.—9 ill., jolloin yleisöä eri-koisesti pyydetään vieraillemaan yleisen kirjaston kalliissa osas-toissa ja klo 8 ill. puhuu kirjaili-ja Elizabeth Yates. Koko viikon aikana otetaan vastaan lahjo-luksia CARE-UNESCO lasten-kirjojen rahastoa varten. Lah-joituksilla ostetaan lasten kir-joja eurooppalaisiin kirjastoihin, kouluhin ja orpokoteihin lähe-ttäviksi.

CHARLES V. BEAN KOULU-KOMITEAN EHDOKKAANA

Koulukomiteassa tri Rosario J. Burgion eroamisen vuoksi va-jaata virkakautta hoitava Char-les V. Bean ilmoittautui elien koulukomitean jäsenen ehdok-kaaksi täyttää virkakautta var-ten. Hän esiintyy vaaliliistalla itsenäisenä ehdokkaana.

Myytävänä

Hubbardstonissa, Mass. uudenäikainen, neljä vuotta vanha T A L O, jossa on neljä huonetta ja aurinkihuone, maata 11 eekkeriä. Myös kolmen huoneen asunto myydään yhdessä taikka erik-seen, huonekaluineen tai ilman. Paikka sijaitsee 3 mailia kylän keskustasta, ter-vatien varrella.

MARY IKONEN
Old Princeton Rd., Hubbardston, Mass.
Puhelin 266

WESTMINSTERISSÄ AVUSTE-TAAN HENRY HEYWOOD SAIRAALAA

Gardnerilaisen Henry Hey-wood sairaalan hyväksi avus-keräystoiminnan johdossa West-minsterissä ovat Mrs. Charles Innis ja Mrs. John Gardner ja komiteaan kuuluvat Mrs. Antho-ny Tkaczyk, Mrs. Wilson Mary, Mrs. Elmer Luoma, Mrs. Creigh-ton Benham, Mrs. Gordon Kelley, Mrs. Harold Murdock, Mrs. Pierce Morse ja Mrs. Foster Beach.

Fitchburgin ja ympäristön uiset jatkuvat viidennellä sivulla.

AIV.QASKARTELUA

1. Missä maassa hontentotit au-vat?
2. Kuka on YK:n Kaesongin neu-votelluvallatuisuunnan pääl-likkö?
3. Mitä on otillion?
4. Mikä on Suomen runsaslin-tuisin järvi?
5. Minkä meren yhteydessä on Azovin meri?

Talletuskirjan kuoletus

Täten ilmoitetaan että Töytilsten Luot-toyhtistysen talletuskirja No. 11534 on kadonnut, ja omistaja on tehnyt ano-muksen joko saada nostaa kadonneen kirjan sisältämän summan tai jättäenö-seen joutua. Suoritus alkuperäiselle tal-letuskirjalle on lakkautettu.
Fitchburg, Mass. syysk. 13 p:nä 1951

Pesänselvitys-HUUTOKAUPPA

edesmenneen Einari Toivosen farmilla, North Common Road, Westminster, Mass., lauantaina, syyskuun 29 p:nä, alkaen kello 10 aamupäivällä.

Myydään: Kotitekoinen Ford traktori, 1929 Model A Ford Roadster, sahakone, niittokone, kaksi nurmen leikkuukonetta, mustikoiden puhdistuskone, seitsemän huoneen kalusto, pyykki-kone, jääkaappi. 9x12 villamatto, keittiön uuni, ruokailuhuoneen kalusto, kirjoituspöytä, studio sohva, sänkyä, piironeja, makuu-a linavaatteita, resumattoja, lamppeja, radio, tuoleja, olohuo-neen lämmitysuni ja suuri määrä muuta tavaraa, liian paljon lueltavaksi. — Välipalaa saatavana.

Andrew Mäkelä, pesänhoitaja Eino J. Kaarela, huudattaja.

HUUTOKAUPPA

John Laineen kotona, 319 Elm Street, Fitchburg, Mass., perjantaina, syyskuun 28 p:nä, alkaen kello 6 iltapäivällä.

Myydään: Hyvä sähkö-jääkaappi, pyykkikone, Singen pelu-kone, valkoinen kaasu- ja öljy-keittiön uuni, viiden kappaleen keittiön kalusto, kolme villamattoa, radio, victrola, kolmen kap-paleen olohuoneen kalusto, imupuhdistaja, vaah. parisängyn makuu- ja linavaatteita, kirjajally, kirjoituspöytä, lamppeja, hanuri, sänkyä, piironeja, pöytiä, astioita, y.m.

Eino J. Kaarela, huudattaja. John Laine, omistaja.

SUPER CO-OP MARKET

OSUUSKAUPPA ei saa rajoittaa tehtäviään kulutustavarain hankkimiseen ja jakeluun, vaan sen tulee, voidakseen jatkuvasti menestyä ja kehittyä, pitää aina tärkeällä tilalla valistustehtäviä. Tässä mielessä osuuskau-pat usein kustantavatkin viikko- tai kuukausi-lehtiä ja pitävät vakinaisia kasvatustyön johtajia. Ne osuuskau-pat, jotka eivät voi yksin lehteä kustantaa tai kasvatustyön johtajaa palkata, usein hankkivat nämä palve-lukset yhteenliittyneinä toisten osuuskuntien kanssa. Kun lokakuuta täällä Yhdysval-loissa vietetään osuustoimintakuukautena, niin pitäisi osuuskuntien kasvatustyökomiteoiden antaa ensisijaisa huomiota jonkinlaisen vakinaisen ja määrätietoisien kasvatus-työohjelman aikaansaannille.

Seuraavassa lyhyt esitteiy tämän viikonvaihteen erikoisuuksista

— LIHAOSASTOLLA —

Fancy oven ready Eviscerated
HEN TURKEYS 8 to 10 lbs. average . . lb. 69c
No mess—No fuss — Just pop them into your oven.

Ready to eat Armour Star
SMOKED HAMS SHANK HALF lb. 49c
SMOKED SHOULDERS 4 to 6 lbs. Average 49c
Heavy Steer—U.S. Good—U.S. choice grade—Chuck Roast
BLOCK STYLE for POT ROAST lb. 73c
SLICED PORK LIVER lb. 33c
SLICED BACON—Platter Style lb. 33c

CO-OP kannutettuja tuotteita:

CO-OP RED LABEL
APRICOT NECTOR 46 oz. 39c
CO-OP RED LABEL
CRUSHED PINEAPPLE 20 oz. 2/47c
CO-OP RED LABEL
TOMATO JUICE 46 oz. 28c
CO-OP RED LABEL
TOMATO JUICE 20 oz. 2/27c
CO-OP GREEN LABEL
ELBERTA PEACHES 29 oz. 31c
CO-OP RED LABEL
EVAP. MILK 14½ oz. 3/39c
CO-OP VACUUM PACKED
PEAS 14½ oz. 12c

Leivososastolla

FRUIT SQUARES dozen 45c
DATE NUT BREAD each 43c
Chocolate Covered Doughnuts dz. 59c
Danish Filled Buns 59c

Sekatavaraosastolla

U.S. #1 POTATOES 5 lb. Pkg. 45c
NATIVE ICEBURG LETTUCE 2/29c
CAULIFLOWER Snow-white . . 25c
Native Bartlett Pears 2 lbs. 25c
Fancy Hand Picked
Mac APPLES 4 lbs. 29c
California
ORANGES, good size doz. 49c

Meijeriosastolla

CO-OP RED LABEL
BUTTER 93 Score lb. 79c
CO-OP GREEN LABEL
BUTTER Roll lb. 75c
Creamed Cottage Cheese lb. cup 25c
Danish Gruyere Cheese 6 oz. pkg. 39c

Riittävästi pysäköimistilaa avarassa autopihaassamme liikkeemme takana.

United Cooperative Stores
SUPER MARKET
BRANCH MARKETS
161 Ashburnham St.
359 Rollstone St.
347 Elm Street

An Irresistible Value!

Diamond Dust
PURE WORSTED SUITS
by
CLIPPER
CRAFT
\$45—\$50

Meidän Diamond Dust-pukumme ovat vasta syksyisiin vaate-tuspulmiin. Valmistettuina huippuluokan karstalankamateri-aaleista ne takaavat Teille pitkäaikaisen pido. Johtuen Clipperin käyttämistä teko-menetelmistä ne säilyttävät kuosinsa loppuun saakka! Se on asia, jolle on annettava arvoa. Clipper-tehtaan tuotteita myy-dään yli 1200 liikkeessä kautta maan. Siinä syy, miksi näiden ensiluokkaisten pukujen hinta ei ylitä Teidänkään kukkaronne maksukykyä!
Muita hyvälaatuisia pukuja vain \$35
Väliausitakkeja \$25—\$55

F. H. Lane Co.
530-532 Main Street, Fitchburg, Mass.